

FALSKA PROFETER

FALSK ANDLIGHET

URSKILJNING

en **biblisk** granskning

DAVID WELLSTAM

VERSION 1.3
tredje uppdateringen

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Uppdateringslogg	3
Teologin om falska profeter	4
Jesus om falska profeter	5
Resterande NT om falska profeter	6
NT om falska läror	8
Kännetecknen på en falsk profet - sammanställning	9
Kännetecknen på en falsk profet - tematisk reflektion	9
Kristna falska profeter & gråzonen	9
Falsk undervisning & myten om den perfekta teologin	10
Moral och karaktär	15
Falska profeter producerar inte god frukt	16
Falska mirakler	16
Den falska smörjelsen	17
Cessationism: falska-profeter-teologins historia	17
Falska profeter & den sista tiden	18
The original and best	18
Satans antiväckelsestrategi	19
Skepticism vs Urskiljning	19
Jesus - den förste falske profeten!	20
Dömande & hädelsejägarna	20
Andlig urskiljning	21
Känslor, Gudsmöten och relationsorienterad teologi	21
Urskiljning: 6 bedömningsgrunder	25
Negativa konsekvenser av falska-profeter-teologin	26
Most Wanted - utpekade som falska profeter	27
En liten sann historia...	32
Kontakta mig!	32

UPPDATERINGSLOGG

Eftersom jag uppdaterar dokumentet ibland så har jag valt att inkludera en uppdateringslogg. På så sätt kan de som läst tidigare versioner se vad som är nytt och bara läsa det nya!

VERSION 1.1

första uppdateringen

- Ny tematisk rubrik: "Andlig urskiljning" (s. 20)
- Mindre ändringar i delen "Most Wanted" (s. 25-30)

VERSION 1.2

andra uppdateringen

- Uppdateringsloggen du just nu läser! För att de som redan läst tidigare versioner av dokumentet ska slippa läsa om allt och leta efter ändringarna kan de nu enbart söka upp och läsa det som är nytt. (s. 3)
- Ny tematisk rubrik: "Känslor, Gudsmöten & relationsorienterad teologi" (s. 21-25)
- Tillägg till rubriken "Undervisning och myten om den perfekta teologin" om påståendet att det är de små nyanserna i undervisningen som är farliga (s. 10)
- Tillägg till rubriken "Falska profeter producerar inte god frukt": En granskning av påståendet att anledningen till att det kan ske goda saker i en dålig församling med falska profeter som ledare är att Gud verkar *trots* detta. (s. 16)
- Rubriken "Urskiljning: 5 bedömningsgrunder" heter numera "...6 bedömningsgrunder", eftersom jag lagt till kyrkohistorien som ytterligare en viktig pelare för god urskiljning. (s. 25)
- Ett mindre tillägg och nyansering till inledningsdelen "Teologin om falska profeter" (s. 4)

VERSION 1.3

tredje uppdateringen

- Diverse språkliga förbättringar genom hela dokumentet!
- Några läsare av dokumentet har upplevt att jag på några ställe har en arrogant och nedlåtande ton gentemot andra tankesätt och åsikter. Eftersom detta inte finns i mitt hjärta och aldrig varit min avsikt, så har jag sett över dokumentet och formulerat om diverse suspekta ställen! Även efter dessa förändringar kommer nog somlig fortfarande att stöta sig på dokumentet, eftersom det är skrivit i polemik (i respons, mot) ett sätt att tänka och därmed av naturen försöker kritisera detta sätt att tänka och lyfta fram ett annat.
Humor är farligt i skrift! Eftersom jag är svag för humor (inte minst ironi) så skriver jag ibland med glimten i ögat och försöker skoja till det lite. Problemet med detta är att läsare som inte känner mig kan tro att jag driver/raljerar när jag i själva verket sitter och småler för mig själv och vill roa. För att eliminera missförstånd har jag nu även sett över flera sådana passager.

TEOLOGIN OM FALSKA PROFETER

Idag finns det ett sätt att tänka kring falska profeter som jag i resten av dokumentet väljer att kalla "falska-profeter-teologin" (jag vet att jag felaktigt överanvänder bindestreck!). Även om det inte finns någon tydlig officiell sammanställd teologi så har detta tänkande kring falska profeter dykt upp i olika varianter de senaste 500 åren. Naturligtvis finns det andra sätt att tänka kring falska profeter, men som sagt, jag kommer ändå att kalla just detta perspektiv för "falska-profeter-teologin".

Nya Testamentet innehåller ett antal texter om falska profeter (bl.a. Matt 7:15-22; Matt 24; 1 Tim 4:1-3; 2 Petr 1:1-3). De som är influerade av falska-profeter-teologin menar att dessa texter visar att det i den sista tiden kommer att finnas falska profeter som utför under och tecken för att förleda dem som tror. Man tror att de kan vara svåra att urskilja, så det är viktigt att vara vaksam så att man själv och ens församling inte förleds. Enligt detta tankesätt kan även kristna vara falska profeter utan att själva veta om det.

Förespråkare av falska-profeter-teologin menar att trots att det kan verka som om Gud gör fantastiska saker i ett sammanhang eller genom en person, t.ex. helanden, människor blir frälsta, familjer återförenas, äktenskap räddas, människor får förnyad kärlek till Jesus m.m, så kan det vara en demonisk kraft som vilar över sammanhanget/personen och som gör mycket av detta. Några väljer istället att förneka att positiva saker sker, men det är svårt eftersom fakta bekräftar att de faktiskt gör det. En lättare väg är då som sagt att påstå att källan är demonisk. En tredje lösning är att säga att Gud gör bra saker i sammanhanget *trots* att det är fel ute.

Alla ovan nämnda positiva saker sker t.ex. i Bethel Church i Redding, Toronto Airport Christian Fellowship, Morningstar Ministries i North Carolina, Iris ministries i Mozambique m.m. Det sker i ovanstående sammanhang bl.a. genom ledare som Bill Johnson, John & Carol Arnott, Heidi Baker, Patricia King, Randy Clark med flera. Dessa sammanhang och personer är exempel på personer och sammanhang som på bloggar, hemsidor, forum, youtube, från predikstolen, i böcker m.m. döms ut som falska profeter.

När pingstväckelsen svepte över världen under första delen av 1900-talet anklagades den av somliga för att sprida en demonisk eld och att tungotal och Andens gåvor inte existerar idag och därför måste vara djävulens verk. John Wimber & Vineyardrörelsen anklagades för samma sak. Faktum är att nästan alla karismatiska grupper någon gång har blivit anklagade av någon annan kristen grupp för att vara falska profeter. Det händer även att karismatiska grupper som tidigare kritiserats senare i sin tur börjar kritisera nya karismatiska personer och grupper.

Eftersom ämnet är lika aktuellt idag som i början av 1900-talet är det viktigt att gå tillbaka till de relativt få texter som finns i NT om ämnet och granska falska-profeter-teologin. Jag kommer att kommentera varje text och sedan sammanställa hur NT beskriver en falsk profet. Eftersom falska-profeter-teologin talar mycket om en farlig falsk smörjelse så kommer jag särskilt leta efter det i texterna. Efter sammanställningen följer tematiska reflektioner och slutligen en avdelning där jag utifrån mina slutsatser bedömer några nutida karismatiska sammanhang & personer som utpekade som falska profeter.

Som du förstår skriver jag detta dokument i polemik, d.v.s. som en argumenterande respons till ett visst tankesätt. Därför är det ofrånkomligt att jag försöker montera ned och kritisera, inte bara argumentera *för* vad jag tror är sant. Även om jag inte gillar en viss teologi, så vill jag respektera och älska *människorna* som tror så. Om du någonstans i dokumentet upplever att jag är arrogant, dömande eller raljerande, så vill jag direkt säga att det inte finns i mitt hjärta. Tveka inte att kontakta mig om du upplever att jag är det. Jag är mer än villig att ändra olyckliga formuleringar!

JESUS OM FALSKA PROFETER - TVÅ TEXTER

Matt 7:15-22

“¹⁵Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. ¹⁶På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikon på tistlar? ¹⁷Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. ¹⁸Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett uselt träd bära bra frukt. ¹⁹Varje träd som inte bär bra frukt huggs ner och kastas i elden. ²⁰På deras frukt skall ni alltså känna igen dem.

²¹Inte alla som säger 'Herre, herre' till mig skall komma in i himmelriket, utan bara de som gör min himmelske faders vilja. ²²På den dagen skall många säga till mig: 'Herre, herre, har vi inte profeterat i ditt namn och drivit ut demoner i ditt namn och gjort många underverk i ditt namn?' ²³Då skall jag säga dem som det är: 'Jag känner er inte. Försvinn härifrån, ni ondskans hantlangare!'”

Jesus säger att de falska profeterna är människor vars inre är som “rovlystna vargar”. Han kallar dem även för “ondskans hantlangare”. De är alltså inte välmenande personer med gott uppsåt som hamnat lite snett, utan är direkt onda med en farlig agenda. Hur känner man igen dessa enligt Jesus? På deras frukt! Alltså på resultatet av deras liv, - både vad gäller deras tjänst och deras karaktär. Även om några av dessa har sagt “Herre, Herre” till Gud i nån slags bön så är det uppenbart att de inte känner honom, - d.v.s. inte har blivit räddade och lever i en nära relation till Gud. Kände de honom skulle de inte vara som ondskefulla vargar som väntar på att förgöra människor för egen vinnings skull.

Några av dessa ondskefulla profeter som inte lever efter Faderns vilja använder Jesu namn för att driva ut demoner, bota sjuka och profetera. Vi ser i NT att människor vid några tillfällen använde Jesu namn för att driva ut demoner trots att de inte följde Jesus (Mark 9:38-39, Apg 19:13). I ena fallet verkade det fungera och i det andra inte. Att personerna själva inte räddas genom att de utför under i Jesu namn innebär dock inte att kraften inte kom från Gud eller att människor inte blev genuint fria och välsignade. Denna text säger ingenting om en falsk kraft/smörjelse. Jesus säger heller inte att vi ska misstänka att någon är en falsk profet om mirakler sker. Jesus sa till de 12 och de 70 att bota sjuka, driva ut demoner och uppväcka döda och att den typen av övernaturliga gärningar ska utmärka dem som tror (Matt 10:7-8, Luk 10:9, Mark 16:17-18). Det som texten säger utmärker falska profeter är frukten av deras liv och tjänst.

Falska profeter i Matt 24 (paralltext mark 13)

“När ni ser den vanhelgande skändlighet som profeten Daniel har talat om stå på helig plats (må den som läser fatta det rätt), ¹⁶då måste de som bor i Judeen fly upp i bergen. ¹⁷Den som är på taket skall inte gå ner och hämta vad han har i huset, ¹⁸och den som är ute på åkern skall inte vända tillbaka och hämta sin mantel. ¹⁹Ve dem som väntar barn eller ammar i den tiden. ²⁰Be att ni slipper fly under vintern eller på sabbaten. ²¹Ty det skall bli ett lidande vars like inte har funnits från världens början till denna dag och inte heller kommer att finnas. ²²Och om inte den tiden förkortades skulle ingen människa bli räddad. Men för de utvaldas skall komma den tiden att förkortas. ²³Om ni då får höra: Här är Messias, eller: Där är han, så tro det inte! ²⁴Falska frälsare och falska profeter kommer att uppträda med stora tecken och under för att om möjligt bedra också de utvalda. ²⁵Nu har jag sagt er det i förväg. ²⁶Om ni alltså får höra: Han är ute i öknen, så gå inte dit, eller: Han är inne i kammaren, så tro det inte. ²⁷Ty liksom blixten kommer från öster och lyser ända till väster, så blir det vid Människosönens återkomst.”

Här beskriver Jesus det som skulle komma att inträffa år 70, då Jerusalem blev attackerat, templet raserat och invånarna fick fly för sina liv. I detta sammanhang säger Jesus: “om ni då får höra...” Sen beskriver han de falska profeterna. Jesus talar alltså om en tidpunkt som för

länge sedan har passerat. Innan år 70 lär oss historien att det dök upp flera falska messiasgestalter. En av dem ledde 4000 personer ut i öknen där alla till slut dog. Oavsett om det Jesus här säger om falska profeter är aktuellt idag eller inte, - låt oss granska texten!

Jesus talar här om falska budbärare och Messiasgestalter som kommer för att förvilla de kristna. De kommer antingen påstå att någon annan än Jesus är Messias eller att de själva är det. De försöker dra uppmärksamheten från Jesus och leda människor till falska ledare. Jesus poängterar att när han kommer tillbaka så är det uppenbart för alla, - så vi ska inte tro på påståenden om att Messias dykt upp någonstans utan vår vetskap. Några av dessa falska profeter och Messiasgestalter kommer även att bekräfta sin villolära genom tecken och under.

Till skillnad från i förra texten vi granskade så rör det sig här om kraftgärningar i demonisk kraft. De falska profeterna försöker leda människor bort från Jesus, och ett sådant uppenbart antikristligt budskap kan inte bekräftas med annat än satanisk kraft. Det rör sig här inte om falanger eller subgrupper inom kristen tro utan de falska profeterna verkar för en helt annan religion och andlighet. Texten ger oss ingen grund till att skärskåda kristna, utan snarare nyandliga och ockulta rörelser.

RESTERANDE NT OM FALSKA PROFETER - SEX TEXTER

Apg 16:16-19

“När vi en gång gick till bönestället mötte vi en slavflicka som hade en spådomsande i sig och som skaffade sina ägare goda inkomster genom att spå. 17Hon följde efter Paulus och oss andra och ropade: "De här männen står i den högste Gudens tjänst och förkunnar vägen till frälsning för er." 18Så höll hon på i flera dagar, tills Paulus förlorade tålamodet och vände sig om och sade till anden: "Jag befäller dig i Jesu Kristi namn att fara ut ur henne." Och i samma ögonblick for anden ut. 19När hennes ägare såg att hoppet om fortsatt förtjänst hade farit sin väg, tog de fast Paulus och Silas och släpade dem till torget och stadens myndigheter.”

Här ger oss Lukas, apostlagärningarnas författare, det tydligaste exemplet i NT på en falsk profet. En slavflicka med en spådomsande befrias och de som ägde henne förlorade sina inkomster. Det finns demoner som ger dem som de bor i övernaturliga förmågor, såsom profetisk gåva eller helandets gåva. Demonens syfte är dock alltid att bryta ner både sin “bovärd” och de som den kommer i kontakt med den. Detta visste Paulus. Trots att spådomsanden inte kunde stå emot Guds närvaro i Paulus liv utan tvingades avslöja sanningen om dem och deras budskap, så var källan till kunskapen oren.

Denna text lär oss att människor kan välkomna och invaderas av spådomsandar. Även om gåvan kan likna den helige Andes profetiska gåva är källan en helt annan. Som kristna ska vi inte låta personer aktiva inom t.ex. New Age spå eller förmedla budskap till oss. Gud kallar oss att likt Paulus älska dem och hjälpa dem att bli fria.

1 Kor 12:3

“Därför vill jag att ni skall förstå att ingen som är fylld av Guds ande säger: "Förbannelse över Jesus", och att ingen kan säga: "Jesus är herre", om han inte är fylld av den helige Ande.”

Paulus ger oss här utan att tala om falska profeter ett bra sätt att urskilja falska profeter. Han säger att den som är fylld av Guds Ande aldrig skulle säga “förbannelse över Jesus” utan säger “Jesus är Herre”. Naturligtvis är det fysiskt möjligt för en kristen att uttala förbannelsen, och för en falsk profet att säga att Jesus är Herre. Men poängen är att en falsk profet inte gärna

talat om Jesus som Herre, d.v.s. den som bestämmer helt över ens liv. Falska profeter försöker som Johannestexten nedan säger alltid att förneka Jesus och segern på korset. Kort och gott så menar Paulus att det generellt är ganska enkelt att urskilja falska profeter - de talar inte sanningen om Jesus.

2 Kor 11:4

“⁴Ty om någon kommer och förkunnar en annan Jesus än den jag förkunnade, eller om ni får en annan ande än den ni en gång fick eller ett annat evangelium än det ni tog emot, då står ni gladeligen ut med det.”

Det har nästlat sig in falska apostlar i församlingen i Korinth, och Paulus försöker få dem på bättre tankar (lägg märke till hans ironi i slutet!). Paulus säger att om någon undervisar på ett annat sätt om Jesus, förmedlar en annan ande än den helige Ande, eller predikar ett annat evangelium, - så är denna person en falsk apostel/profet. En falsk profet är en person som tydligt förvränger grunderna i den kristna tron.

1 Tim 4:1-7

“Anden säger uttryckligen att under den återstående tiden skall några avfalla från tron och lyssna till andar som bedrar och till demoners läror, ²spridda av hycklande lögnare med bortbränt samvete, ³folk som förbjuder äktenskap och kräver att man avstår från föda som Gud har skapat till att ätas under tacksägelse av dem som tror och som känner sanningen. ⁴Allt som Gud har skapat är bra och ingenting behöver vrakas, om det tas emot med tacksägelse; ⁵det blir rent genom Guds ord och genom bön. ⁶Om du framhåller detta för bröderna tjänar du Kristus Jesus på rätt sätt, styrkt av den goda troslära som du troget har följt. ⁷Men befatta dig inte med de gudlösa amsagorna.”

Paulus skriver att somliga kristna kommer att förlora sin tro och istället följa onda andars läror som falska profeter sprider. Vilka är då dessa falska profeter? De är “hycklande lögnare” och har “bortbränt samvete”. Det är alltså inga välmenande kristna ledare som råkat hamna lite snett teologiskt kring några mindre detaljfrågor. Hur känner vi igen deras falska budskap? De “förbjuder äktenskap” och “kräver att man avstår föda”. De falska profeterna i detta sammanhang verkar vara judiska lärare som håller fast vid Lagen och diverse myter.

2 Petr 2:1-3

“¹Men det fanns också falska profeter i Israels folk, liksom det även bland er kommer att finnas falska lärare som smugglar in fördärvbringande kätterier; de kommer till och med att förneka den herre som har friköpt dem och störtar sig därmed i fördärvet. ²Många skall följa dem i deras utsvävningar och dra skam över sanningens väg. ³sin själviskhet skall de utnyttja er med hjälp av påhittade historier. Men domen som för länge sedan fällt över dem är i kraft, och fördärvet lurar på dem.”

Falska profeter och lärare kommer att smugla in farliga villoläror. Det rör sig inte om några små nyanser eller betoningar utan om läror som strider mot den apostoliska trosbekännelsen, - t.ex. tron på Jesus Kristus som Herre. De falska profeterna känns också igen på sin själviskhet och att de ljuger.

1 Joh 4:1-6

“¹Mina kära, sätt inte tro till alla andar utan pröva om de kommer från Gud, ty många falska profeter har gått ut i världen. ²Så kan ni se vilken ande som är Guds: varje ande som erkänner att Jesus Kristus har kommit i mänsklig gestalt är från Gud, ³men den ande som förnekar Jesus är inte från Gud. Det är Antikrists ande, som ni har hört skall komma och som redan nu är i världen. ⁴Men ni, mina barn, är från Gud, och ni har besegrat de falska profeterna, ty han som är i er är större än

han som är i världen. 5De kommer från världen, och därför talar de som världen, och världen lyssnar på dem. 6Men vi kommer från Gud. Den som känner Gud, han lyssnar på oss; den som inte kommer från Gud, han lyssnar inte på oss. Så kan vi skilja mellan sanningens ande och villfarelsens ande.”

Aposteln Johannes skriver att vi inte automatiskt ska tro på alla andar och budskap vi möter. Hur ska vi urskilja vad som är från Gud? Om anden eller läran bekänner att Jesus Kristus kommit som människa till jorden är den ifrån Gud. Antikrists ande känns igen på att den förnekar Jesus. Det är tydligt att Johannes här i synnerhet varnar för de gnostiska villolärare som hävdade att allt fysiskt/materia är ont och det andliga gott. De förnekade bl.a. att Jesus verkligen också var människa, inte bara Gud.

Slutligen ger Johannes oss ytterligare ett kännetecken på en falsk profet: den lyssnar inte på de kristna. Det är tydligt att de villolärare texten beskriver inte tillhör den kristna sfären.

NT OM FALSKA LÄROR - TRE TEXTER

I Tim 1:3-6

“Redan när jag gav mig i väg till Makedonien bad jag dig stanna i Efesos och förmana somliga där att inte förkunna avvikande läror och ägna sig åt ändlösa legender om förfäderna. Sådant för bara till diskussioner och tjänar inte Guds plan, som verkar genom tro. 5Målet för dina förmaningar skall vara en kärlek som kommer ur ett rent hjärta, gott uppsåt och uppriktig tro. 6Somliga har glömt bort allt detta och spårat ur i tomt prat.”

Paulus instruerar Timoteus att motverka avvikande läror i staden Efesus. Det verkar som om somliga lade till diverse legender och myter till den sanna läran. Detta bör undvikas! Det står ej att det gått så långt att några är falska profeter, men risken finns alltid att det spårar ur mer och mer om fokus sätts på perifera detaljer.

Gal 1:6-8

“Jag är förvånad över att ni så snart överger honom som har kallat er genom sin nåd, för ett annat evangelium - fast det inte finns något annat; det är bara några som ställer till förvirring bland er och söker förvränga evangeliet om Kristus. 8Men om någon, vore det så jag själv eller en ängel från himlen, skulle förkunna ett annat evangelium än det jag har förkunnat för er - förbannelse över honom!”

Galaterbrevet präglas som helhet av att de kristna till viss del övergett nåden genom Jesus Kristus och istället gått tillbaka till judendomens lagorienterade liv. Detta förvränger evangeliet och ställer till förvirring. Paulus skriver att ett annat evangelium än det han förkunnar är villolära, - även om en ängel skulle förmedla det. Ett kriterie för villolära är alltså att det motstrider det evangelium vi kan läsa om i Paulus texter i NT. En falsk profet är någon som undervisar ett annat evangelium.

Kol 2:8

“Se till att ingen rövar bort er med sin tomma och bedrägliga filosofi, byggd på mänskliga traditioner och stadgar och inte på Kristus.”

Paulus varnar oss för att avvika från läror som inte bygger på Kristus.

KÄNNETECKEN PÅ EN FALSK PROFET - SAMMANSTÄLLNING

- Är som "rovlystna vargar" i sitt inre (Matt 7:15)
- Frukten av personens liv är dålig (Matt 7:17-20)
- Känner inte Jesus utan använder bara hans namn som en formula (Matt 7:23)
- Är en "ondskans hantlangare" (Matt 7:23)
- Drar uppmärksamheten från Jesus och pekar på andra Messiasgestalter (Matt 24)
- Bekräftar "falska frälsare" genom demoniska mirakler (Matt 24:24)
- Predikar ett annat evangelium, en annan Jesus och ger en annan ande (2 Kor 11:4)
- Gillar inte att tala om Jesus som Herre (1 Kor 12:3)
- Är "hycklande lögnare" och har "bortbränt samvete" (1 Tim 4:2)
- Förbjuder äktenskap och kräver att man ska avstå från viss mat (1 Tim 4:3)
- Förnekar Jesus och att han blev människa (2 Pet 2:1 & 1 Joh 4:2-3)
- Lyssnar inte på de kristna (1 Joh 4:6)
- Lär ut legender om förfäderna (1 Tim 3:4)
- Förvränger nådens evangelium genom judisk lagiskhet (Gal 1:6-7)
- Deras lära bygger inte på Kristus utan mänsklig filosofi och traditioner (Kol 2:8)

KÄNNETECKEN PÅ EN FALSK PROFET - TEMATISK REFLEKTION

Kristna falska profeter & gråzonen

Känner du till någon kristen ledare som matchar beskrivningen ovan? Trodde väl inte det! Ingen av texterna i NT talar om välmenande kristna ledare. Alla beskriver personer med ont uppsåt som medvetet leder människor vilse och förvränger *grunderna* i evangeliet. Jag anser inte att de bibliska texterna ger oss rätten att kalla andra kristna för falska profeter hur som helst.

Även om Bibeln inte tydligt talar om det så finns det en "gråzon" som är mycket svår att bedöma. Tack och lov är denna gråzon betydligt mindre och ovanligare än vad falska-profeter-teologin påstår. En person som lever i gråzonen kan t.ex. vara en kristen som under en längre tid levt i medveten synd. Synden blir som ett öppet sår som välkomnar demoner att betrycka personen på olika sätt. Det finns ett tydligt gott flöde kring personen, men samtidigt ett negativt sådant. Detta negativa inflytande kan påverka närvaron kring personen, moralen, motiven, profetierna m.m. Därför kan Gud använda personen till att välsigna människor, men ibland leder personens svagheter till negativa saker och oreda. Om personens hjärta blir allt mer förhärdad kan med tiden personen komma att bli en falsk profet, - det negativa inflytandet är nu större än Guds och en spådomsande kan eventuellt börja ersätta Anden som källa.

Naturligtvis är ingen av oss perfekta. Alla har vi svagheter som ibland påverkar oss själva och vår omgivning negativt. Men ibland kan svagheter, särskilt om vi lever i medvetet uppror mot Gud på ett område, bli så stora att vi gör lika mycket skada som nytta. Fungerar vi i det övernaturliga kan skadan bli ännu större. När blir en person med en mix av inflytanden inte längre kristen? Det är svårt att säga. Det är Guds sak att avgöra vår eviga destination. Även om personen fortfarande är räddad så bör vi förstås hålla oss undan om vi upplever att personen påverkar oss negativt eller lever mot Bibelns principer. Ibland är det svårt att urskilja med blotta ögat och det krävs andlig urskiljning. Gåvan att skilja mellan andar är klart underskattad!

Det är också viktigt att inse att inte allt som *kallas* kristet verkligen är det. Mycket som sagt och gjorts i Guds namn genom historien har varit fel. Det händer även att människor som varit kristna med tiden glidit från evangeliets sanningar, antingen mot det rationalistiska

liberala hållet, eller mot det nyandliga ockulta hållet. I båda fall rör man sig utanför den kristna sfären och kan man komma att bli vad NT kallar en falsk profet.

Generellt är dock saker vad de verkar att vara! Vår utgångspunkt ska vara positiv om vi inte har skäl att misstänka annat. Den helige Ande reser upp en människor över hela jorden som lever i Andens kraft. Om en person är kristen och det sker kraftgärningar kring personen bör *inte* vår instinktiva respons vara: “undrar om han/hon är en falsk profet?”

Falsk undervisning & myten om den perfekta teologin

Ordet profet betyder ungefär budbärare eller förmedlare av budskap. Det viktigaste kännetecknet på en falsk profet är därför undervisningen. Den stora frågan är: vilken sorts undervisning gör någon till en falsk profet? En felaktig syn på sista tiden kanske? Fel åsikt om nattvarden eller dopet? Kanske en felaktig definition av treenigheten eller Guds rike? Tron att änglar kan förmedla helande? Eller varför inte diverse små feltolkningar av olika bibeltexter?

Det är en milsvid skillnad på att *ha* en falsk lära och att *vara* en falsk lärare. Det förstnämnda säger något om en av personens teoretiska övertygelser, det sistnämnda något om *hela* personen. Ingen av oss är perfekta. Ingen av oss har hundra procentig teologi. Alla har vi mer eller mindre viktiga åsikter som är fel. Att säga annat vore höjden av högmod. Man blir som tur är inte en falsk profet bara för att man har fel i någon fråga. I så fall vore vi alla falska profeter!

Frågan är snarare *vilken* fråga man har fel i. Genom kyrkohistorien har flera olika syner på nattvarden, dopet, änglar, sista tiden, församlingen, himmel & helvete m.m. florerat. Många av dessa syner har ställt till det mer eller mindre för Guds rike, men har inte inneburit att personerna som framburit dem varit falska profeter. Den undervisning som gör frambäraren till falsk profet enligt NT är följande: förnekande av Jesus och hans inkarnation (2 Pet 2:1 & 1 Joh 4:2-3), förnekande av frälsning genom nåd (Gal 1:6-7) och undervisning om andra messiasgestalter (Matt 24).

Människor som är influerade av falska-profeter-teologin håller inte med om detta, utan säger ofta att det inte är de uppenbara villolärorna som är farligast, utan de små små nyanserna i undervisningen. De menar att dessa skillnader är så små och diskreta att de är svåra att upptäcka. När man tar dessa påstående på pulsen, så visar det sig ofta att nyanserna som man reagerar på är perifera detaljer som ibland har lika mycket att göra med kultur och tradition som teologi.

En typisk anklagelse färgad av sin egen tradition är att karismatiska sammanhang “skymmer Jesus” genom att tala/be för mycket om/till Fadern och den helige Ande. Detta hör man oftast från den evangelikala fåran, där man rent språkligt talar och ber mest om/till Jesus i treenigheten. Att evangelikala kristna generellt ber mer direkt till Jesus än vad Paulus gör och talar mindre om Anden än Lukas gör, oroar sig den evangelikale kritikern inte lika ofta över. Problemet med idén om de små nyanserna är just detta: den leder till fokus på detaljfrågor och att skillnader mot anklagarens egna favoritteologi, kultur, språkbruk och tradition demoniseras.

Förespråkare för falska-profeter-teologin brukar försöka avvisa karismatiska ledare utifrån deras undervisning. De använder uttryck som “ett annat evangelium”, “villfarelser”, “predikar utifrån falska uppenbarelser” m.m. Även om det kan låta oroande så rör nästan aldrig anklagelserna grunderna i kristen tro. Följande punkter är exempel på undervisning och erfarenheter som brukar kritiseras:

Andens gåvor

Eftersom en del av motståndarna till karismatiska ledare är cessationister (tror att Andens gåvor har upphört att existera) så förknippar de automatiskt tungotal, profetiska ord, helanden m.m. som demoniskt, inbillning eller hysteri. Personer som fungerar i gåvorna och ger dem vidare är alltså villolärare och falska profeter.

Både NT och kyrkohistorien visar oss att gåvorna inte upphörde i samband med apostlarnas död eller Bibelns sammanställning. Läs mer om sambandet mellan falska-profeter-teologin och cessationismen senare i dokumentet under rubriken "Cessationism: falska-profeter-teologins historia".

Änglar

De ledare och sammanhang som undervisar om änglar och får besök av änglar utpekade ofta som falska profeter. Man menar att fokuset flyttas från Jesus till änglar och att fallna änglar kan komma i ljusets gestalt och bedra. Författarna till Bibelns böcker verkar inte dela denna rädsla eftersom änglar nämns ca 300 gånger i Bibeln. Om vi tog bort de bibelböcker som innehåller möten med änglar så skulle 34 av Bibelns 66 böcker raderas! Änglar styrker, ger budskap, beskyddar, helar, visar sig i visioner m.m.

Vi kan prata positivt om och umgås med andra troende i Guds rike, men vi tillber dem inte. På samma sätt är det med änglarna; vi kan prata om dem, o glädja oss över deras närvaro och vad de gör. Skepticismen mot personer som möter änglar utmanas av Bibeln genom t.ex. Johannes & Abrahams erfarenheter. Bara för att fallna änglar kan bedra eller för att det kan bli ett överdrivet fokus på änglar kan vi inte kasta ut barnet med badvattnet. Ibland går falska-profeter-teologin så långt i sin rädsla för överdrifter att den kastar ut hela badrummet!

Syner/visioner/transcer/att färdas/upplyftas i Anden

Några av de som kritiseras mest är de som får syner, drömmar och trancer. Nutiden och kyrkohistorien är full av människor som får se in i andevärlden och se änglar, Guds närvaro manifesterad som eld och ljus, se Jesus själv och glimtar av himlen. Alla dessa saker förekommer i Bibeln. Filippus blir t.o.m. förflyttad rent fysiskt från en plats till en annan i Apg 8! Paulus beskriver en upplevelse där han rycktes upp till himlen och såg häpnadsväckande saker. Upplevelsen var så stark och verklig att han inte visste om även hans kropp var med eller inte (2 Kor 12:1-5). Petrus faller i profetisk trance och får uppenbart för sig att hedningarna är en del av Guds stora räddningsplan. Bibeln utmanar skepticisismen mot dessa saker genom bl.a. Petrus, Sakarjas och Hesekiels erfarenheter.

Fysiska reaktioner på Guds närvaro

Genom hela väckelsehistorien har de delar av kyrkan som lever i Andens liv och kraft upplevt olika slags fysiska reaktioner på Guds närvaro. Dessa kristna har också *alltid* förföljts och kritiserats av den institutionella kyrkan. Därför är det viktigt att vi har en god grundförståelse i dessa ting. Nedan bifogas en liten del från ett dokument vi gjort om fysiska reaktioner:

I. Fysiska reaktioner?

Ibland när Gud rör vid oss och gör saker i våra liv reagerar vi inte bara i tankarna eller på insidan, utan även vår kropp påverkas. Människan består av ande, själ & kropp, och Gud kan röra vid *hela* oss. Ibland när Gud gör något i vår själ eller ande så påverkas även kroppen. Gud är så stor, Hans närvaro är så full av kärlek, ljus & kraft att våra kroppar (efter syndafallet) inte är vana vid det. Det står i Bibeln att om Gud visade sig helt för oss så skulle vi dö (2 Mos 33:20). När Gud rör vid oss är det ibland som att sticka fingret i ett eluttag; kraft går igenom oss och våra kroppar reagerar i mötet med en stark kraftkälla.

Exmpel på reaktioner är att skaka eller rycka till, bli svag & falla till golvet, att armar eller ben rör sig utan egen påverkan eller bli yr och närmast berusad. För den som iakttar kan

det verka som om dessa saker borde vara obehagliga för personen som upplever dem, men dessa saker känns oftast bra & naturligt.

En av Andens frukter är glädje (Gal 5:22). Guds rike är glädje i den helige Ande (Rom 14:17). Det händer att Gud uppfyller människor med sådan himmelsk glädje att de alltifrån ler till skrattar hejdlöst. Det är inte ovanligt att detta sker när Gud löser upp inre knutar & sår. När Anden når djupt och berör det inre kan man även börja gråta eller skrika. Man kan dock inte säga att en viss reaktion alltid innebär att Gud gör en specifik sak.

2. Bibeln & fysiska reaktioner

Bibeln ger oss inte så många detaljerade beskrivningar som vi skulle önska, men bekräftar att fysiska reaktioner kan förekomma. I Apostlagärningarnas andra kapitel, när Anden kom med kraft över den första församlingen, trodde de som såg på att de var berusade (Apg 2:1-13). En gång uppfyllde Guds härlighet templet så starkt att "prästerna inte kunde stå och göra tjänst" (1 Kung 8:10-11). När Jesus uttalade sin gudomlighet föll en hel skara till marken (Joh 18:6). När Daniel & Johannes fick besök av änglar sjönk de till marken och förlorade styrkan i kroppen (Dan 10; 8:18; Upp 1:17). När Paulus mötte Jesus på vägen till Damaskus föll han till marken (Apg 9:4-8).

När apostlarna lägger händerna på människor i Samaria så att de uppfylls av Anden, så ser en nyfiken åskådare att människor tar emot Anden. Lukas ger oss inga detaljer men någon form av reaktioner eller yttringar förekom eftersom åskadaren visste när Anden uppfyllde dem. Det händer vid flera tillfällen att människor skakar och en gång till och med att en hel byggnad skakar (Dan 8:17-18; 10:7-11; Matt 17:6; Apg 4:31)! Jesus säger att det ska flyta strömmar av levande vatten ur vårt inre (Joh 7:37-39). Många som reagerar fysiskt säger att de känner strömmar av kraft i sitt inre i samband med reaktionerna.

3. Väckelsehistoria & fysiska reaktioner

Fysiska reaktioner har förekommit i väckelser genom hela kyrkohistorien. Den dominikanska predikanten Vincent av Ferrier såg i slutet av 1300-talet människor falla under Guds kraft när han undervisade. Även under 1400 & 1500-talet var det inte ovanligt inom den anabaptistiska rörelsen att falla i Anden. Teresa av Avila, en nunna som levde på 1500-talet upplevde kroppslig svaghet och extas ibland under sina andakter. Hugenotterna, som senare kallades för de franska profeterna, föll ibland som en reaktion på Guds närvaro under 1500 & 1600-talet. Kväkarna (eng: *quakers*) var bedjare som fick namnet av sina motståndare eftersom de ofta skakade när de bad (1650-talet och framåt i England). 1727 utgjöts den helige Ande över de s.k. Herrnhutarna, en kommunitet troende i Tjeckien, och Guds starka närvaro över världens första organiserade 24/7 bön gjorde att flera föll till marken.

John Wesley, den engelske grundaren till Metodismen, blev tvungen att uppmana människor att inte sitta uppe i träden på utomhusmöten eftersom Guds närvaro var så stark att människor föll till marken i stora skaror (år 1738 och framåt). Andra fysiska reaktioner som förekom bland metodisterna var skratt, skakande, skrik och gråt. Under 1700-talets The Great Awakening i Amerika med Jonatan Edwards i spetsen var det också vanligt att människor föll till marken. Metodistpredikanten Peter Cartwright såg under 1800-talet Gud röra vid människor så att de skakade och ryckte. The Second Great Awakening i Amerika år 1800-1840 präglades av starka fysiska reaktioner såsom fallande och skakande. Genom Charles Finneys tjänst under 1800-talets Amerika rörde Gud vid människor så att de bl.a. grät och föll till marken.

Även pingstväckelse följdes av fysiska reaktioner av olika slag. När the Voice of Healing-rörelsen & The Latter rain-förnyelsen kom på 1940-talet skedde fysiska reaktioner. På 1960-talet gick startskottet för den karismatiska förnyelsen inom både de protestantiska

och katolska historiska samfunden. Även inom denna förnyelse hände det regelbundet att människor skrattade i Anden, föll omkull, rullade runt på golvet m.m. När Jesusrörelsen kom i slutet av 1960-talet förekom fysiska reaktioner. I slutet av 80-talet började den s.k. Third Wave of the Holy Spirit förnya de evangelikala samfunden, mycket genom John Wimbers tjänst & Vineyardrörelsen. I denna förnyelse var det vanligt att människor föll under Andens kraft, skakade, upplevde Guds närvaros tyngd, blev som berusade m.m. När denna förnyelse nådde den Anglikanska kyrkan genom biskop David Pytches formades nätverket New Wine.

1994 utgjöts Guds Ande på flera platser på jorden samtidigt, bl.a. i Holy Trinity Brompton och Toronto Airport Christian Fellowship. Skratt, fallande, skakningar förekom med stor frekvens. Dessa reaktioner präglade också väckelsen i Pensacola 1995. Sedan dess har Gud "slagit ner" på flera platser och nya rörelser, nätverk och oberoende församlingar har bildats som alla erfar fysiska reaktioner.

Än idag förekommer fysiska reaktioner regelbundet i flera av ovan nämnda rörelser och nya sammanhang & församlingar över hela världen. Sammanfattningsvis kan man säga att fysiska reaktioner ofta förekommit när många människor blivit räddade, befriade, helade och de kristna på nytt börjat älska Jesus och velat nå ut med evangeliet. Alla ovanstående rörelser och personer har kritiserats av andra kristna p.g.a. reaktionerna.

4. Vittnar om att Gud gör något

Fysiska reaktioner är inget mål i sig, utan vittnar om ett Guds verk i individen. Gud kanske möter oss med sin kärlek, gör oss mer lika Jesus, utrustar för tjänst, helar vårt inre eller vår kropp, lyfter av tunga bördor, befriar från demoner m.m. Mötet med Gud & det Gud gör är viktigt, reaktionerna är oviktiga. De fysiska reaktionerna är tecken som pekar mot Honom. Men det är viktigt att vi inte hamnar i andra diket och inte alls gläds över reaktionerna, eftersom de säger oss att Gud gör något underbart i människors liv.

5. Gud kan röra vid oss utan att vi reagerar fysiskt

Gud kan möta, utrusta och förvandla oss utan att fysiska reaktioner sker. Ett möte med Gud behöver inte nödvändigtvis vara djupare, starkare eller viktigare bara för att reaktionerna är mer dramatiska.

6. Vi är alla unika!

Alla reagerar olika tydligt och på olika sätt på Guds närvaro. Vissa personer faller ofta, andra faller sällan men skakar regelbundet medan somliga sällan eller aldrig reagerar fysiskt på Guds beröring. Några upplever som sagt aldrig fysiska reaktioner, andra gör det en gång, somliga under olika faser i livet, och några kontinuerligt under resten av livet. Vi vet inte varför och bör nog undvika spekulationer.

Att någon ofta berörs fysiskt är inte nödvändigtvis tecken på andlig mognad eller stark utrustning i Andens gåvor. Det finns de som fungerar i en stark tjänst att förmedla Guds närvaro & kraft till andra (med åtföljande reaktioner) som själva sällan eller aldrig reagerar fysiskt.

7. Reaktionerna i sig själva säger ingenting om källan

Vi undviker termen "Andens manifestationer". En av anledningarna till det är att det som sker har mer att göra med våra uttryck än Andens. Fallande, skakande m.m. är människans *reaktion* på stark andlighet. Dessa reaktioner förekommer inte bara i kyrkan utan även inom new age, satanism och olika kulturer. Därför är det viktigt att se de fysiska reaktionerna som *mänskliga*, och inte som gudomliga bevis på Andens närvaro. De är bevis på att *någon* andlig källa är verksam, - god eller ond.

Hur urskiljer man då om det är Anden berör människor? Utifrån tre saker: *Andlig urskiljning, undervisning* och *frukten*. Flera har gåvan att på ett andligt sätt urskilja källan till saker som sker. Denna gåva är oundgänglig! Det andra sättet att urskilja är undervisning & fokus. Om Fadern & Sonen tillbes, predikas och den helige Ande inbjuds så är det generellt Gud som verkar. Man får det man ber om (Matt 7:7-11)! Det tredje sättet att urskilja är utifrån frukten, d.v.s. resultatet av reaktionerna. Om en person legat på golvet och skakat i tjugominuter och efteråt älskar Jesus mer, är mer lik Jesus i sin karaktär & har en större längtan efter evangelisation så är det definitivt Anden som är källan! Om eftersmaken av den andliga upplevelsen är kärlek, frid och glädje så är det Andens verk.

Dessa tre saker är grunden för andlig urskiljning. Naturligtvis så kan man inte alltid se resultatet av varje enskilt möte Gud. Det viktiga är att man ser en positiv utveckling över tid.

Utifrån ovanstående tillbakablick genom historien tycker jag det är tråkigt att se hur kristna än idag utpekade som demoniserade när de reagerar fysiskt på Guds närvaro. Både Bibeln & kyrkohistorien visar att fysiska reaktioner följer de som välkomnar Andens kraft och väckelseeld. Bara för att en viss reaktion inte är beskriven i Bibeln så innebär det inte att det som sker är obibelskt. Det är skillnad på att något *inte står* i Bibeln, och att något *motstrider* Bibeln.

Övernaturliga tecken

Alla känner inte till att det ibland händer att övernaturliga tecken visar sig. Exempel på dessa tecken är guldstof, manna, små ädelstenar, regndroppar eller fjädrar som dyker upp ur tomma intet. Det sker vanligtvis i samband med att församlingar kommer samman för att tillbe. Det händer även att väldoftande olja börjar sippra ur huden i någons händer.

Även om Bibeln talar om guld och diverse ädelstenar i den himmelska världen så rymmer den få tydliga exempel på att sådana tecken sker på jorden. Sammanhang & personer där dessa tecken sker utpekade därför ibland som falska profeter. Kan dessa saker vara ifrån Gud? Bara för att något *inte förekommer* i Bibeln, så innebär det inte att det *motstrider* Bibeln. Genom Jesu liv och tjänst gjorde Gud många nya saker som inte förekom i Gamla Testamentet. Många övernaturliga saker Gud gjorde i GT upprepades inte i NT. Tänk om Gud även idag vill göra något nytt? Bibeln är inte tänkt att vara en regelbok som Gud måste hålla sig till. Bibeln är inte skriven för att visa allt Gud kan göra, utan ger oss exempel. Hela Bibeln är av Gud, men Bibeln rymmer inte hela Gud!

Det finns olika sätt att förklara och försöka förstå en del av dessa tecken, men samtidigt är de ett mysterium för oss. Jag tror det är viktigt att lära sig leva med ett visst mått av mysterium, - det är nyttigt för oss att inte förstå allt! Guld menar somliga är ett tecken på Guds närvaro och härlighet som manifesteras fysiskt. Ett bibelord i psaltaren beskriver hur Gud är med sitt folk i kampen, och att duvans vingar är täckta med guld och silver (Ps 68:13-14). Många menar att duvan symboliserar Israel/församlingen och guld och silver seger. När guld och silverstof faller i församlingar idag kan det vara ett tecken på seger och genombrott.

Regn inomhus kan symbolisera Andens levande vatten eller välsignande regn från Ps 84:5-8a. Olja har en rik symbolik i Bibeln. När den sipprar ut ur någons händer kan det ses som ett tecken på att Gud utrustar personen med helandets gåva. Fjädrarna finns det olika teorier kring. De kan vara ett tecken på att Gud återupprättar helandetjänsten i Kristi kropp; "*Rättfärdighetens sol stiger upp med helande i sina vingar*" (Mal 4:2). Andra tänker att det är fjädrar från änglar som är närvarande i rummet. Några ser dem som ett tecken på Guds omsorg och beskydd utifrån psalm 91:4: "*Med sina fjädrar ska han övertäcka dig, under hans vingar ska du finna*

tillflykt. Hans trofasthet är sköld och skärm”. Slutligen skulle de kunna vara tecken på Duvans närvaro, - den helige Ande.

När man ska bedöma något är det viktigt att se till dess frukt. Människor som bevittnat och blivit välsignade genom dessa tecken häpnar över Guds makt, hans godhet och blir mer övertygade om hans existens. Tillbedjan och förundran är ett naturligt gensvar på dessa tecken. Joshua Mills, lovsångsledare och förkunnare, är känd för att guldstoft ofta syns på hans kläder eller hår efter att han lett lovsång eller predikat. En gång gick han in ett hotels hiss och ett för honom okänt par gick in med honom. När hissen kommit ner och dörrarna öppnas skriker kvinnan överaskat till. Joshua blev nämligen plötsligt täckt av guldstoft. Efter några förklaringar så ledde han dem till tro på Jesus Kristus. Vid ett möte i Japan började det synligt “regna” guldstoft i lokalen. Människor blev så överbevisade av det de såg att de sprang fram för att ge sina liv till Jesus.

Om det är Satan som gör dessa saker så har han valt en underlig taktik, - eftersom dessa tecken leder till en djupare kärlek till Jesus och omvändelser! I sammanhang där dessa tecken förekommer läggs dessutom oftast ett mycket litet fokus på dem.

Jag tror dessa tecken för det mesta är ifrån Gud. Så länge vi inte lägger för mycket fokus på tecknen så ser jag ingen fara med dem. Vi går inte ut genom nödutgångsskylten, utan genom dörren! På samma sätt så söker vi inte tecknen, utan Honom som tecknen pekar på.

En mer positiv syn på sista tiden

En annan sak som anförs mot flera ledare är att de har en felaktig eskatologi, - d.v.s. lära om den sista tiden. Kyrkan i väst har generellt anammat en ganska negativ dispensionalistisk syn på sista tiden, där allting blir värre och värre. Ondskan växer och kyrkan blir mindre. Flera av de ledare som anklagas för att vara falska profeter har en mer positiv syn på sista tiden. De menar bl.a. utifrån Jesu liknelser om senapskornet och surdegen att Guds rikes natur är att växa (Mark 4:30-32). De tror att kyrkan kommer att blomma ut allt mer och att 1900-talets världsomfattande väckelser är början på den sista tidens massväckelse. Synen på sista tiden är verkligen inte en av den kristna trons grunder, bortsett från att Jesus kommer tillbaka. Även om dessa ledares eskatologi skulle vara fel så gör det dem inte till falska profeter.

Samanfattning

Lägg märke till att nästan all kritik mot undervisning och erfarenheter riktar sig mot saker som rör det övernaturliga. Intressant med tanke på att undervisningen om falska profeter i NT inte fokuserar på det. Det verkar som om det är okej för de historiska personerna på Bibelns sidor att uppleva övernaturliga fenomen, men inte för oss idag. Som jag kommer gå in mer på i en senare rubrik så bär kritiken en doft av västerländsk rationalism och cessationism.

Moral & karaktär

Ett av de viktigaste kännetecknen på en falsk profet som bibeltexterna ger oss är deras moral och karaktär. Det intressanta är det inte finns något att anföra på det området mot majoriteten av dem som idag utpekade som falska profeter. Om någon av de utpekade en dag skulle göra ett moraliskt misstag så innebär det inte att de varit eller är falska profeter. Det goda Gud hade gjort genom Kung David förändrades inte i och med hans affär med Batseba. Men precis som David behöver de omvända sig och inte fortsätta leva i medveten synd. Vi bör inte följa en ledare som lever omoraliskt, även om Guds gåvor fortfarande fungerar i personens liv.

Om moraliska felsteg gör någon till en falsk profet så är det kört för oss alla! Petrus övergav Jesus vid korset och en annan gång höll han sig till judiska seder p.g.a. människofruktan. Var Petrus en falsk profet? Naturligtvis inte. Andens kraft och gåvor är inte medaljer vi får som

belöning för god karaktär, - nyckeln är längtan och villighet (1 Kor 14:1). Eftersom somliga tror motsatsen, menar de att kraften hos en person som syndat måste vara demonisk.

Falska profeter producerar inte god frukt

“Akta er för de falska profeterna, som kommer till er förklädda till får men i sitt inre är rovlystna vargar. ¹⁶På deras frukt skall ni känna igen dem. Plockar man kanske druvor på törnen eller fikon på tistlar? ¹⁷Så bär varje gott träd bra frukt, men ett uselt träd bär dålig frukt. ¹⁸Ett gott träd kan inte bära dålig frukt, inte heller kan ett uselt träd bära bra frukt. ¹⁹Varje träd som inte bär bra frukt huggs ner och kastas i elden. ²⁰På deras frukt skall ni alltså känna igen dem.” (Matt 7:15-20)

Vi känner igen falska profeter på deras frukt. Vad menas då med frukt? De flesta tror inte att det i denna text främst rör sig om samma frukt som i Gal 5:22-23, alltså de karaktärsdrag som Anden formar i oss. Troligen menar Matteus att vi ska känna igen falska profeter på *resultatet* av deras tjänst. Följs en person av skilsmässor, konflikter, stress, människor som förlorar sin tro eller blir osunda i sin utövning, prestationsångest m.m. så kan det indikera en falsk profet.

Om en person eller ett sammanhangs tjänst leder till att människor blir räddade, helade, befriade, mer lika Jesus och att äktenskap helas, människor får en ökad bibelförståelse, m.m. så är de enligt Matteus *defintivt* inte falska profeter. Jesus sa vid ett tillfälle: om ni inte kan tro vad jag säger, tro då utifrån de kraftgärningar jag gör (Joh 10:31-18). När Johannes lärjungar frågade Jesus om han var Messias så svarade han genom att peka på resultatet av hans tjänst: människor blir helade, befriade & hör de goda nyheterna (Luk 7:20-22). Som ni kommer att se senare i dokumentet så följer ovanstående positiva saker de flesta som idag utpekade som falska profeter.

Jag har flera gånger hört människor säga att resultatet av någons tjänst inte säger någonting om personen. Detta håller inte Bibeln med om! Gud är god, och Satan är ond. Följs en person av goda saker så kan inte Satan vara källan till det som sker.

Vissa menar att det goda som sker i vissa sammanhang sker *trots* att ledarna är falska profeter och att deras församlingar kryllar av onda andar. Med andra ord att Gud i sin nåd möter människornas längtan och utför äkta under trots alla fel. Jag tror absolut att Gud i teorin skulle kunna göra så ibland, men det finns stora problem med det sättet att tänka. Det första är att om Gud skulle göra så mycket goda saker i farligt osunda sammanhang, så dras ju ännu fler människor dit, vilket måste vara det sista som Gud vill om falska-profeter-teologin har rätt.

Det andra problemet är att dessa sammanhang *inte borde* vara kända för allt positivt som händer, - snarare tvärtom! Om en församling är ett Satans högkvarter för den falska smörjelsen så måste det krylla av demoner där. Medlemmarna i den församlingen bör vara allvarligt demoniserade. Alltså borde församlingen vara känd för sjukdomar, psykiska problem, ovanligt höga skillmässor, självmord, kriminellt beteende och en kylig och allmänt otäck atmosfär. Detta är en av de saker som pekar på att falska-profeter-teologin har fel, eftersom många som utpekade som falska profeter och falska församlingar fullkomligen exploderar ut goda nyheter!

Falska mirakler

Av Nya Testamentets texter om falska profeter innehåller endast två av dem referenser till övernaturliga kraftgärningar: Matteus 7 & Matteus 24. Första texten talar om att personer som inte känner Jesus kan använda hans namn som en formel för att bota sjuka och profetera. Det innebär som sagt inte nödvändigtvis att källan till profetierna eller miraklen är demonisk, bara att de själva inte räddas genom att använda Jesusnamnet i sin tjänst. Andra

texten handlar om personer som utgör sig för att vara Messias eller pekar på andra som är det. I detta fall rör det sig om en total ickekristen rörelse eller personer som med demonisk uppbackning utför kraftgärningar för att leda människor vilse.

NT ger oss alltså ingen anledning att automatisk börja misstänka falska profeter bara för att en kristen persons liv följs av tecken och under. Falska profeters *budskap* kan backas upp av mirakler, men mirakler i sig är inga kännetecken på en falsk profet. Det som gör någon till en falsk profet är att personen inte har en relation med Jesus, har onda motiv, producerar dålig frukt och bär fram undervisning som förvrider grunderna i evangeliet. De underverk vi behöver vara på vår vakt emot finner vi snarare utanför den kristna sfären, t.ex. inom New Age, ockultism och andra religioner.

Anklagelserna mot moderna karismatiska ledare liknar tyvärr fariseernas anklagelser mot Jesus. De kunde inte förneka att underverk skedde och att människor blev befriade från demoner, så de menade att Jesus gjorde detta i Beelsebuls (Satans) kraft. Jesus menade att det inte var en tänkbar förklaring. Satan anfaller nämligen inte sig själv, - ett rike som handlar så kommer gå under (Mark 3:22-30). Ändå menar somliga idag att det är Satan som helar, driver ut demoner m.m. i diverse kristna sammanhang.

Den falska smörjelsen

De bibliska texterna om falska profeter nämner ingenting om att kristna kan ta emot och verka i en falsk kraft. Falska-profeter-teologin menar att kristna på ett kristet möte kan sträcka sig i längtan efter att utrustas av den helige Ande och utan att veta det bli bedragna och ta emot demoner istället. De som bedragits sprider sedan ovetandes denna demoniska smörjelse och utför mirakler i Satans kraft i tron att de gör gott. Denna tanke har dock ingen som helst förankring i bibeln.

Som vi konstaterade ovan så är de falska profeter som NT beskriver i första hand inte kristna. Jesus har lovat att om vi ber Fadern om den helige Ande/goda gåvor så får vi givetvis inte någonting ont och skadligt (Luk 11:10-13, Matt 7:7-11). Tanken att en välmenande kristen skulle kunna be den helige Ande fylla en person, som å sin sida ber Fadern om mer av Anden, och resultatet bli demoniskt inflytande är absurd och obiblisk. Något liknande skulle eventuellt kunna ske om den som ber lever i gråzonen jag beskrev tidigare i dokumentet, men detta är som sagt relativt ovanligt.

Men om tanken på en falsk smörjelse inte kommer ifrån Bibeln, varifrån kommer den då? Under nästa rubrik vill jag genom en kort historisk sammanfattning spåra denna tanke från 1500-talet till den nutida falska-profeter-teologin.

Cessationism: falska-profeter-teologins historia

När Luther spikade upp sina 95 teser på kyrkdörren föddes den protestantiska kyrkan. Man menade att den katolska kyrkans lära och praktik inte stämde överens med bibeln och den tidiga kyrkans. Katolska kyrkan kontrade med att mirakler skedde hos dem och inte i den protestantiska kyrkan. Katolikerna menade att miraklens funktion är att bekräfta sann lära. Tyvärr godtog Luther denna felaktiga syn på underverk och började därför säga att det inte skett några mirakler sen Bibelns tid. Han menade att om mirakel fortfarande skedde, skulle ny skrift kunna skrivas eftersom miraklens funktion är att bekräfta korrekt doktrin. De underverk som förekom inom katolska kyrkan var därför demoniska. Hädanefter ansåg den protestantiska kyrkan att miraklen *upphört* (eng: ceased = cessationism). Kristna grupper där Andens kraft var verksam förföljdes och dödades därför under kommande århundraden av mainstreamkyrkan.

Under den första halvan av 1900-talet ökade den s.k. liberteologin i popularitet. Liberalteologerna menade att ingenting övernaturligt kan ske eller har skett genom historien.

Den s.k. högre kritiken och historisk-kritiska metoden att hantera skriftliga källor försökte avmytologisera bibeltexterna från allt övernaturligt. B.B. Warfield stod på de konservativas sida och menade att detta sätt att hantera Bibeln var felaktigt. Han menade att allt övernaturligt som skett på skriftens sidor verkligen inträffade.

Warfield var cessationist, så han trodde samtidigt att Andens gåvor & kraft lämnat kyrkan, - antingen efter apostlarnas död, apostlarnas lärjungars död, eller efter Bibelns sammanställande. Problemet för honom var att kyrkohistorien är full av berättelser om helanden, Andens gåvor i funktion m.m. För att lösa detta problem använde Warfield samma metod som han inte ville skulle användas på Bibeln på de kyrkohistoriska dokumenten! Warfield skrev den numera klassiska "Conterfeit Miracles" där han menade att det finns en falsk smörjelse som härjar i kristna sammanhang.

Detta sätt att tänka influerade hur många såg på pingstväckelsen. En som på den tiden var känd för att skriva bibelkommentarer kallade pingstväckelsen "the last vomit of Satan" (Satans senaste spy). Under 1900-talet har detta språkbruk, om än i mildare form, använts gång på gång mot varje ny karismatisk förnyelse.

Falska-profeter-teologins tankar om en falsk smörjelse kommer inte från Bibeln, utan ifrån cessationismen. Det är tråkigt att se hur kristna som praktiserar Andens gåvor än idag förföljs och utpekade som falska profeter. Även om långt från alla som är influerade av falska-profeter-teologin är cessationister, så har de följande gemensamt med den: de båda tror att demoniska mirakler och kraft ofta kan förekomma i kristna sammanhang.

Falska profeter och den sista tiden

Många talar om att texterna om falska profeter gäller enbart eller främst den sista tiden. Det är sant. Problemet är att vi ofta definierar "den sista tiden" felaktigt. Rent teologiskt påbörjades den sista tiden/de yttersta dagarna efter Andens utgjutande på pingstdagen. Vi har alltså levt i den sista tiden i 2000 år!

Ett exempel på detta finner vi i 2 Timoteusbrevets tredje kapitel. Paulus räknar upp ett antal synder som människan "i de sista dagarna" ska vältra sig i. Flera tänker att uttrycket "de sista dagarna" är x antal år (inte alltför många) precis innan Jesu återkomst. Problemet är att texten själv omöjliggör en sådan tolkning. I vers 5 tar Paulus nämligen en paus i sin uppräknings av synder och säger till Timoteus: "Håll dig borta från dem!". En onödig uppmaning om Paulus skrev om en tidsperiod tusentals år senare.

NT: s texter och kyrkohistorien visar att det fanns falska profeter redan under de första århundradena e.kr. Det finns de idag som tror (liksom kristna alltid har trott) att just vi lever i den sista tidens ytterst yttersta dagar. Det kan stämma. I vilket fall som helst säger inte Bibeln att fler falska profeter ska finnas då än i någon annan tid.

The original and best

Förespråkare av falska-profeter-teologin jämför ibland väckelsekristendom med ockulta sällskap och österländsk andlighet. Eftersom det händer att människor faller, skakar m.m. i dessa sammanhang så menar de att det är bevis på att det är onda andar som verkar i kristna sammanhang där fysiska reaktioner på Guds närvaro förekommer. Detta är ett mycket svagt argument. De fysiska reaktionerna i sig säger nämligen *ingenting* om andlighetens källa. Vi människor reagerar på ett visst sätt på övernaturligt input. Om t.ex. någon faller så säger det varken bu eller bä, endast att en andlig verklighet rört vid personen. Om källan är ond eller god avgörs inte utifrån reaktionerna utan utifrån frukten, vad som predikas och andlig urskiljning.

Varför är då andlighet ibland så lika till det yttre? Anledningen är att Satan inte kan skapa någonting nytt, bara förvrida det som redan finns! Finns det någon praktik inom ockultism eller new age, så betyder det att det finns någonting snarlikt som är från Gud. Vi kan inte ta avstånd från helande bara för att det finns spiritual healers. Vi kan inte avstå från soaking och kontemplativ bön bara för att det finns yoga. Satan och hans demoner var från början Guds änglar och är skapade av Gud. Det de gör idag liknar därför förstås det som Guds änglar gör. Den onda sidan har inget val, - de liknar Honom som har skapat dem!

Varför avstå från originalet bara för att det finns dåliga kopior?

Satans antiväckelsestrategi

Nu ska vi för en mycket kort stund se väckelse utifrån Satans perspektiv. Som vi vet försöker han alltid motverka det Gud gör på jorden. När Jesus kom och utförde sin tjänst på jorden blev det väckelse. Folk blev helade, befriade, uppväckta från de döda och kom till tro. Satan använde då det religiösa etablissemang för att få honom korsfäst och få slut på Guds rikes utbredande. Än idag gör den onda sidan sitt yttersta för att ta död på all väckelsekristendom.

Hur går detta konkret till? Förutom att försöka få väckelsens nyckelpersoner på fall så har Satan en klassisk strategi. Den går ut på att försöka hålla människor borta från de personer och sammanhang som bär väckelsen. Han gör det genom att egga kritiska kristna till att uttrycka sig negativt om det som sker och därmed skrämman människor från att ta del av det som Gud gör. Naturligtvis använder han även sekulär media, men oftast är väckelsens hårdaste kritiker andra kristna. Satan utnyttjar kristnas avundsjuka, rädsla och bristande erfarenhet & kunskap för att egga människor att gå emot väckelsen, precis som på Jesu tid. Därför bör vi instinktivt reagera med försiktighet när vi hör kristna uttala domar över olika väckelser. Satan vill alltid "korsfästa" det Gud gör på jorden.

Skepticism vs Urskiljning

Våra skolor & vår kultur lär oss att vara skeptiska mot all andlighet och allt övernaturligt. Vår kultur lär oss även att känna obehag inför allt som rör upplevelser och känslor. Därför tenderar vi att luta mot skepticism och fariseernas utgångspunkt istället för Jesu. Skeptiker är inte onda mskor som vill ont. Vi får inte hamna i andra diket och döma skeptikerna! Skepticism är en svaghet, ett problem som vi alla behöver handskas med i våra liv på olika plan. Den här listan kan hjälpa oss att avslöja skepticismen i våra hjärtan:

Skepticism

Har en misstänksam utgångspunkt
Drivs av rädsla
Automatiskt misstänksam mot allt övernaturligt
Är dömande
Präglas av egen brist på erfarenhet
Utgår från tyckanden
Endast mänskligt resonerande som grund
Spottar ut allt om något är misstänkt
Urskiljer ofta utifrån egna preferenser

Urskiljer gärna på egen hand
Urskiljer ofta på distans
Skeptikern utmanas negativt av nya saker

Urskiljning

Har en positiv utgångspunkt
Drivs av kärlek & sanning (Fil 1:9-11)
Skiljer mellan god & ond andlighet
Vill leda mskor på rätt väg
Präglas av egen erfarenhet
Utgår ifrån Bibeln & kyrkohistorien
Gåvan att skilja mellan andar
Sväljer köttet & spottar ut benen
Är medveten om att sin egen smak & tycke påverkar förmågan att urskilja korrekt
Urskiljer gärna tillsammans med andra
Urskiljer på nära håll
Urskiljning är inte rädd att ompröva sin position

Jesus - den förste falske profeten!

Jesus var den förste i kyrkohistorien som anklagades för att vara en falsk profet. Det religiösa etablissemanget sa att de mirakler som följde honom utfördes i satans kraft (Mark 3:22-30). De menade alltså att Jesus bar en falsk smörjelse. Jesus varnade dem och sa att de hädar mot den helige Ande när de säger så.

Jesus säger i Joh 18:18-20 att om världen föraktar honom, kommer hans efterföljare att behandlas likadant. Om det religiösa etablissemanget anklagade Jesus för att vara falsk profet, kommer hans efterföljare att anklagas för samma sak av sin tids religiösa mainstream. Därför bör vi förvänta oss att de av Jesu efterföljare som imiterar Jesus och fungerar i Andens kraft kommer att bli förföljda och anklagade av andra kristna. Vi bör vara mycket noga med att inte hamna i fariseernas läger och därmed häda mot den helige Ande.

Dömande & hädelsejägarna

Jesus varnar oss flera gånger för att döma andra. När vi dömer någon sätter vi oss själva över och utdelar domar. Endast Gud är domare och har den ultimata rätten att döma. När vi dömer någon gör vi oss själva till Gud. Vi är kallade att älska andra, inte att döma dem (Jak 4:11-12). Endast Gud är kapabel att göra båda. Jesus säger att vi kommer bli dömda utifrån det mått vi dömer andra med. Han påminner oss också om att vi tenderar att hitta småfel hos andra, men blunda för våra egna stora problem (Matt 7:1-16). Satan betyder "anklagare". Han försöker ständigt anklaga och döma människor. När vi kritiserar, anklagar och dömer ut andra kristna riskerar vi att samarbeta med en ond andemakt. Satan använder gärna människor för att spy ut sitt hat mot en viss person, rörelse etc.

Därför bör vi vara försiktiga med att prata illa om eller döma ut personer och sammanhang, inte minst när det kommer till att säga att de är falska profeter och demoniserade. Det är lätt att vi förväxlar vårt ansvar att *urskilja* vad vi tror är rätt och sant med att *döma*. Största skillnaden mellan att urskilja och döma finns i våra hjärtan. Främst är vi kallade att urskilja över våra liv och vårt eget sammanhang. Ingen av oss är kallade till att vara expertkommentator över världens alla kyrkor och företeelser!

Tyvärr har internet blivit ett paradiset för vad somliga börjat kalla för "hädelsejägare". Hädelsejägaren känner sig manad att anta rollen som varningsprofet och sprida kritik mot delar av Kristi kropp som han inte tycker är rätt ute. Numera finns det mängder av bloggar, hemsidor, youtubeklipp m.m. som specialiserar sig på att döma ut olika rörelser och personer. Jag tycker denna tendens är alarmerande och skrämmande. Vilsna och osäkra människor har svårt att bedöma dessa påståenden och drabbas lätt av rädsla och oro.

En av drivkrafterna hos en hädelsejägare kan vara längtan efter att själv känna sig lyckad. "Jag är i alla fall inte som [en världsevangelist] och bor på massa lyxhotell". Ofta nämner personen inte något om att han även skiljer sig från honom när det kommer till att leda hundratusentals människor till tro! :-). Min poäng är inte att bedöma eller försvara allt vissa gör, bara att visa på hur hädelsejägaren letar efter fel hos andra istället för efter guldskorn. På tal om guldskorn: "I [den församlingen] faller det visst guldstof och fjädrar. I vår församling är vi dock inte intresserade av ytligheter utan av människors frälsning." Personen säger troligen inget om att många människor kommer till tro varje vecka genom dessa församlingar och att det ibland sker tack vare tecken som guldstof och fjädrar.

Vi är kallade att älska och välsigna! Om jag märker att någon eller några som jag har en personlig koppling till verkar vara på väg att glida bort från evangeliets grunder så kan jag i kärlek och omsorg samtala med dem. Jag skriver inte ihop ett kritiskt brev och lägger ut det på internet. Om jag är kritisk mot en person i USA så kan jag ändå inte påverka honom annat än genom bön. Då bör jag inte tala illa om honom eller sprida mina tankar på internet. Det är

bättre att sprida det man är *för*! När man dömer andra blir det fel även om man har rätt. Dömande lämnar alltid en besk eftersmak i munnen...

Andlig urskiljning

Det helt klart skarpaste sättet att urskilja är genom andlig urskiljning, d.v.s. att på ett övernaturligt sätt bedöma om källan är ond, god eller mänsklig. Gud vet att det kan vara svårt för oss att urskilja ibland, så därför inkluderade han gåvan att skilja mellan andar i "Andens-gåvor-paketet" (1 Kor 12:10). Denna gåva kan fungera på olika sätt. Vissa som har gåvan kan se änglar, demoner m.m. rent visuellt. Andra får en viss känsla i magtrakten, bara vet, kan urskilja genom dofter m.m.

Med tanke på de omstörtande konsekvenserna av falska-profeter-teologins anklagelser (att miljontals kristna och tusentals församlingar över hela världen utan att veta det är demoniserade) så kan man tycka att det vore läge att kalla samman ett stort team med gåvan att skilja mellan andar och fråga Gud vad han tror. Det har man vad jag vet tyvärr inte gjort. Tråkigt nog är gåvan att skilja mellan andar kanske den av gåvorna som är ovanligast i västvärlden idag. I vilka kretsar är den vanligast? Gissa...! Ironiskt nog är den vanligast i de sammanhang som anklagas mest. Det är inte alls konstigt med tanke på att det är de som är mest öppna för Andens gåvor. De utrustar och tränar målinriktat människor att ta emot och använda gåvorna.

Att gåvan att skilja mellan andar är aktiv och fungerar inom den karismatiska rörelsen bevisar följande faktum: att den befrielsejänst Jesus modellerade för oss är mest i funktion där. De sammanhang som anklagas indentifierar och befriar flest människor från demoner och sviter från ett förflutet inom ockultism och new age. Det är vanligt i dessa sammanhang att människor med gåvan att urskilja ser änglar som tillsammans med den helige Ande befriar människor från demoner. Om det vore som hädelse-jägarna påstår så borde det vara tvärtom; nästan alla kristna i dessa sammanhang borde vara eller bli demoniserade under samlingarna. Gudstjänsterna borde krylla av demoner. De som har gåvan urskiljer tvärtom ofta *ovanligt många* goda änglar i karismatiska sammanhang, t.ex. i de som anklagas av falska-profeter-teologin.

Jag hoppas du ser hur dramatiska falska-profeter-teologins anklagelser är. De menar att miljontals kristna världen över inte kan skilja mellan Gud och Satan, mellan onda andar och den helige Ande. De menar att tusentals människor med gåvan att skilja mellan andar har fel och att de själva har rätt. Man kan fråga sig vad de har för argument att komma med som grund för dessa anklagelser. Som jag har visat tidigare i dokumentet så saknar generellt anklagelserna bibelstöd och utgår ofta ifrån ytliga likheter med andra religioner.

Känslor, Gudsmöten och relationsorienterad teologi

Omstridda känslor

Känslor är alltid ett laddat område att ge sig in på. Känslor gör livet värt att leva samtidigt som att vi vet att känslor kan leda oss åt fel håll. Vi lever i ett allt mer postmodernt samhälle där upplevelser och känslor blivit livets mening och kompass. Samtidigt präglas vi fortfarande av det moderna samhällets skepticism mot "svärmeri" och känslouttryck. Mer än resten av samhället har kyrkan tenderat att hålla fast vid en skepticism mot upplevelser, - även när det kommer till sådana där Gud är källan.

Det är inte ovanligt att karismatiska församlingar kritiseras för att bygga sin verksamhet och tro på subjektiva upplevelser och känslor, istället för på Bibelns fasta grund. Inte minst när det kommer till arbetet med barn & unga kan kritiska röster höjas: "*känslor och upplevelser är inget som man kan bygga en stadig tro på, de unga behöver bibelstudier och en teoretisk övertygelse.*" Eftersom detta sätt att resonera ibland kombineras med falska-profeter-teologin vill jag

utforska ämnet mera. Jag är själv ungdomspastor och kommer därför reflektera mycket utifrån arbetet med unga människor.

Känslsvall vs Gudsmöten

I samtal om känslor och kristen tro har jag lagt märke till att man ibland använder samma ord (känslor, upplevelser) men menar olika saker. Eftersom det finns två slags spår när det kommer till dessa saker kan det bli förvirrande. En person kan negativt beskriva en av innebörderna, för att sedan använda det som en anledning till att avskriva den andra innebörden som oviktig eller skadlig.

Det första innebörden är mänsklig upphetsning, entusiasm, passion, hormoner och adrenalin! Det är ingen hemlighet att ungdomar har mer av dessa saker än vuxna! Om jag som ungdomspastor satsar på häftigt ljus, rökmaskiner, dubbeltrampad lovsång och hetsig undervisning, så kommer ungdomarna att uppleva saker. De kan känna att det är häftigt, mäktigt och adrenalinpumpande eftersom deras sinnen stimuleras intensivt. Jag är inte emot dessa saker, men det är viktigt att inse att en sådan möteskultur ger kickar och känslor utifrån mänskliga medel som inte nödvändigtvis har något med Gud att göra. Eftersom alla ungdomar blir vuxna en dag (dagens sanning!) så kommer dessa upplevelser inte att hålla in i vuxenlivet. Sanningen är att de inte heller håller upp en ung persons tro. Vad de i bästa fall gör är att dra till sig unga så att de får höra evangeliet och sedan får genuina Gudsmöten.

Det andra spåret är andliga erfarenheter och Gudsmöten. Vi måste skilja mellan hypad entusiasm och kraftmöten med Gud. Det är skillnad på rökmaskiner och dubbeltrampad lovsång och mskor som får starka möten med den levande Guden! Det ena späder på något som inte håller, det andra förvandlar på djupet och leder in i djupare lärjungaskap och relation med Gud.

I början av apostlagärningarnas nionde kapitel läser vi om hur Paulus på ett ögonblick förvandlas från *förföljare* till *efterföljare*. Gudsmötet på vägen till Damaskus förvandlade hela hans liv. Lärjungarnas erfarenhet av den helige Ande i apostlagärningarnas andra kapitel födde kyrkan. Nästan varje större genombrott för evangeliet i apostlagärningarna är kopplat till Gudsmöten, helanden, profetior och övernaturliga ingripande. Det var inte läsningen av lagen som gjorde Jesaja till en av Gamla Testamentets stora profeter, utan hans dramatiska möte med Gud (Jes 6).

Jag har om och om igen sett ungdomar beröras starkt av Gud. Reaktionen såsom fallande, skakningar, skratt, gråt ryckningar, skrik m.m. är vanliga "bieffekter" av detta. Den skeptiske iakttagaren kan avskriva det som ytligt känslsvall och ungdomlig överhettning. Eftersom jag känner ungdomarna och ser frukten i deras liv så har jag inte den möjligheten. En tjej började under en samling skaka en del i samband med förbön. Dagen därpå berättade hon att Bibeln senare på kvällen innan för första gången blivit levande för henne! Jag ser regelbundet Gudsmöten som leder till större kärlek till Gud & människor, inre helande, ökad längtan efter att evangelisera och större Kristuslikhet.

Vi tenderar att vara skeptiska t.o.m. mot Gudsmöten eftersom vi är programmerade av vår kultur att inte lita på "svärmeri och känslor" utan teoretiska dogmer. Men faktum är att Bibeln lär oss att det kristna livet är ett liv där *relationen* till Gud är grunden. Andens verk o vind är drivkraften i den kristnes liv. (Rom 8:14; Joh 14:16, Rom 8:5-6, 13; 2 Kor 3:18; Gal 5:22; Apg 4:29-31; Matt 10:8 m.m.)

Vi har en obiblisk övertro på teoretisk kunskap! Som västerländsk kristen missar man lätt Paulus ord: "Och mitt tal och min predikan bestod inte i ord som skulle övertyga genom mänsklig visdom utan genom en bevisning i Ande och kraft. Vi ville inte att er tro skulle vila på människors visdom utan på Guds kraft." (1 Kor 2:4-5). Paulus visste att endast en erfarenhet av Guds nåd, kärlek

och kraft leder till varaktig förändring. Därför uppmuntrar han också efesierna att "lära känna Kristi kärlek som är väldigare än all kunskap" (Ef 3:19, min kursivering).

Visst är du sugen på att ta död på en myt? (säg ja) Tänkte väl det! Myt: "Upplevelseorienterade Gudsmöten är inte så viktiga och leder inte till lärjungaskap och evangelisation." Utöver ovanstående bibelord och vittnesbörd, låt oss nu kasta ett öga på kyrkohistorien. Faktum är att alla större väckelser har varit präglade av upplevelseorienterade Gudsmöten. The Great Awakening, Metodistväckelsen och Pingstväckelsen är bra exempel på detta. På 100 år har pingströrelsen lett fler människor till tro än alla andra rörelser och samfund *illsammans* gjort under 2000 år. Inte minst i Sydamerika och Afrika har evangelisation genom Gudsmöten och helanden lett till massomvändelser och grundande av nya församlingar. Att Gudsmöten inte leder till lärjungaskap och evangelisation är en västerländsk myt byggd på rationalism, skepticism och brist på egen erfarenhet av motsatsen.

När vi säger att detta med upplevelser (i bemärkelsen Gudsmöten, inte rökmaskiner och dubbelpedaler) inte är viktigt så dömer vi inte ledare, sammanhang eller ungdomar - utan Gud själv. Vad menar jag med det? Som ledare kan jag inte få någon annan att bli översköld av Guds kärlek och kraft. Jag kan heller inte få någon att falla, skaka, skratta eller gråta. Jag är ju inte Gud! Vem är det som gör att människor upplever alla dessa saker då? Gud förstås! Vem är då vi att säga att det Gud gör är onödigt? Oups! :-). Vi kanske ska passa oss för att sätta oss till domare över Gud.

Jag tycker det är oroväckande när man menar att det som människan gör är viktigt (bibelstudier, predikningar, samlingar, verksamheter, kärleksgärningar m.m.) och det som uppenbarligen bara Gud kan göra (Gudsmöten, helande, profetior, änglabesök m.m.) är oviktigt eller ytligt. Jag menar förstås inte att Gud inte aktivt är med när vi t.ex. predikar, - bara att det är saker som vi *potentiellt kan genomföra* i egen kraft och intelligens.

Relationen, Bibeln och tro

Vi ska inte enbart bygga vår tro på upplevelser (inte ens Gudsmöten), men vi kan och bör bygga den på *relationen* med Honom. Ibland gör vi korrekt teoretisk kunskap om Gud till målet med det kristna livet. Man kan nästan få känslan att Guds dröm när han skapade människan var att vi skulle sitta och läsa om honom i Bibeln! Inget kunde vara längre bort från sanningen.

Bibeln är Guds kärleksbrev som inbjuder oss till gemenskap med Honom. Allt som står i Bibeln är en inbjudan till ett liv där vi praktiserar och erfar det som står. Vi går inte ut genom nödutgångsskylten, utan genom dörren som skylten pekar på. Samma sak gäller Bibeln. Vi har en relation med författaren, inte med boken, även om boken hjälper oss i relationen. Jag försöker inte sänka din syn på Bibeln, utan höja din syn på relationen. Bibeln är en Guds gåva till oss som inte bara inbjuder oss till ett liv efter Guds design, utan Anden använder boken till att förnya och förvandla oss. Jag älskar Bibeln och är beroende av den! Men som sagt: Bibeln är till för relationen, inte tvärtom.

Jag har en teoretisk föreställning om att min fru existerar. Det underlättar att tro att hon existerar för att vi ska kunna ha en relation med varandra! Men vi bygger inte vår relation på kunskap och fakta, utan på gemenskap, närhet och kärlek. Det handlar förstås inte bara om känslor, utan även om att älska varandra genom handlingar och överlåtelse till vårt löfte till varandra.

Men faktum kvarstår: en tro som saknar glöd och intimitet kommer att vissna och dö ut. Jag tror att den främsta anledningen till att så många studenter lämnar sin tro är just bristen på *intimitet med Gud*. Jag möter ofta unga kristna som tror på det mesta i Bibeln, men som är frustrerade över att Gud känns långt borta och är nära att ge upp. Enligt min erfarenhet är de

som bevarar sin tro de som haft tydliga Gudsmöten och sedan översatt det till en nära gemenskap med Gud i vardagen. Därför är vårt största ansvar som ledare att...

1. leda människor fram till Gud så att han kan möta dem.
2. hjälpa dem att få en självständig och vardagsnära relation till Gud som inte är beroende av ungdomsmöten, läger, tajt ungdomsgrupp etc (även om dessa saker är bra och viktiga).

Lyckas vi inte med nummer 1, lyckas vi sällan med nr 2. Och lyckas vi inte med nummer 2 så riskerar deras tro att rasera när de flyttar, - om de byggt den på läger, ungdomsgänget m.m.

Relationens abc

Du kanske undrar vad jag menar när jag säger "relation"? Det handlar om lovsång och tillbedjan. Det handlar om att vila i Guds närhet. Det handlar om att läsa Bibeln. Det handlar om att inbjuda Jesus i allt vi gör och vara medveten om hans närvaro. Det handlar om att läsa böcker som bygger upp. Det handlar om att ha "oas-tid" varje dag där vi är ensamma med Gud. Det handlar om att söka och samtala om Gud tillsammans med andra troende.

Ökenperioder?

Det är idag populärt att tala om ökenperioder i sin vandring med Gud. Man menar att alla någon gång i livet kommer att uppleva att Gud är långt borta. Allt är grått och tråkigt. Inga upplevelser. Ingen Guds närvaro. Inget alls. Denna period kan vara alltifrån några veckor till flera år. Somliga tror att Gud medvetet drar sig undan för att vår tro ska bli starkare och inte baseras på ytliga ting, medan andra menar att det kan bero på oss själva eller livets omständigheter.

Detta tänkande kombineras ibland med idén på en process där vår tro utvecklas i olika steg. Första steget beskrivs ibland som känslostadiet där vi får starka Gudsmöten och vi är passionerade och prisar Gud. Det är förstås det lägsta stadiet! :-). Sen "mognar" tron, gärna efter en ökenperiod, och vi finner ett stadium där vi stadigt rotade lever av teoretisk tro och överlåtelse. Sen kommer högsta nivån: ett inre ljus och en inre frid där vi i stillhet lever i innerlig gemenskap med Gud. Detta är den vuxna tron.

Jag behöver väl knappast säga att jag inte är "stormförtjust" över detta sätt att tänka! Naturligtvis kan vi av olika anledningar drabbas av perioder där Gud känns långt borta. Men jag tror det är farligt att glorifiera det som någon slags nödvändig transport till en djupare andlighet. Det är att profetera torka över människor. Om någon får höra tillräckligt många gånger att alla ska gå igenom en sådan period finns risken att personen själv mer eller mindre undermedvetet "uppfyller profetian". Dessutom är det inte sant. Alla upplever inte ökenperioder. Det finns flera anledningar till dessa perioder, och de har ofta mer att göra med stress, ett överaktivt liv, brist på personlig andakt, brist på en levande församlingsgemenskap, svåra omständigheter och avsaknad av Andens vind än att Gud skulle dra sig undan.

Jag tror personligen att en av huvudanledningarna till att människor upplever torka är för att *det är torka!* (djupt va?) Paulus uppmanar oss till att ständigt låta oss uppfyllas av Anden (Ef 5:18). Jesus lät inte lärjungarna börja sitt missionsuppdrag förän de blivit beklädda med kraft. Jag tror att en av anledningarna till att tanken på ökenperioder blivit så populär i den evangelikala fåran just nu är för att den fyller ett behov: den gör att vi känner oss bättre till mods över torkan i våra sammanhang och i våra liv. Frågan är om det inte vore bättre att spegla oss i Bibeln och inse att konsekvenserna av vårt förbiseende av Andens verk och kraft börjar hinna ifatt oss: allt för många drabbas av ökenperioder. Jag inser att jag här är ganska skarp, utmanande och kanske trampar på några ömma tår. Mitt hjärta är dock inte att döma och nedvärdera, utan att ärligt våga belysa problemet från ett annat håll. Jag är själv uppväxt i

ett evangelikalt sammanhang, är aktiv i ett nu och uppskattar verkligen den evangelikala fåran. Min längtan är att se sveriges frikyrkor återupptäcka djupare dimensioner av Andens verk. Jag tror uppriktigt att det skulle hjälpa många ut ur sina ökenperioder.

Naturligtvis leder Gud oss genom olika faser i livet. Vissa kan vara mer upplevelseorienterade och explosiva än andra. I perioder av utrustning för nya dimensioner av tjänst kan vi t.ex. ha extra starka erfarenheter av Guds kraft. När Gud ökar sin närvaro över våra liv ytterligare en nivå så har det större wow-faktor i början än vad det har efter att ha levt i det dagliga i tio år. Ibland kan Gud leda oss ut i faser av förberedelse och fasta för att vi ska komma djupare, precis som Jesus fastade och bad i öknen. Ibland vet vi inte varför Gud känns ovanligt avlägsen. Å ena sidan är det befriande för oss att inse att gemenskapen med Gud går upp och ner. Prestationsångest och dåligt samvete är ingen hjälp för oss. Å andra sidan är det viktigt att ständigt sträcka oss efter mer av Honom och ett liv i Andens stadiga flöde.

Låt oss gå tillbaka till tanken på att den kristna tron utvecklas i olika stadier. En stor svaghet med de olika stegen är att de är tydligt partiskt vinklade. Det första steget beskrivs som ett karismatisk väckelsemöte och det sista som en mer liturgisk andakt i det stilla. Jag tycker att man dömer ut miljontals kristna som fast i en känslobaserad ungdomstro och upphöjer det mer stilla uttryck som man själv föredrar. Sanningen är att vi alla har olika temperament, musiksmak, estetiskt öga och betoningar. Det är inte de yttre formerna som är viktiga, utan den inre kärnan av kärlek till Gud och relationen med Honom.

Ett annat problem med "stegtänkandet" är att det liknar den klassiska frasen: "*Du ska allt se att det där går över sen*". Tänk om det är så att den barnliga kärleken till Jesus *inte ska gå över*? Tänk om det är så att det är en del av det normala kristna livet att älska Gud av hela sitt hjärta, hela sin själ, hela sin kraft och hela sitt förstånd (Mark 12:30)? Tänk om det inte är mer moget att tända ett ljus i stillhet än att dansa inför Gud? Det första spåret av upplevelser och känslor (hormonstorm, rökmaskiner etc) kommer att gå över. Det andra spåret (Gudsmöten, medvetenhet om Guds närvaro, Andens levande vatten etc) är aldrig tänkt att gå över! Om *det går över*, teologisera inte bort det som någon gudasänd ökenperiod eller djupare kristet stadie. Reflektera istället över ditt liv och se om "den första kärleken" drunknat i det upptagna vuxenlivet (Upp 2:4-5). Sök mer av Andens liv och förnyelse och nöj dig inte med mindre än liv och liv i överflöd (Joh 10:10)!

Sammanfattning

Låt oss söka intimitet med Gud, inte upplevelserna i sig. Låt oss leda människor in i livsförvandlande Gudsmöten och vardagsgemenskap med Honom. Låt oss inte blanda ihop mänsklig entusiasm och effektskapande med genuina andliga upplevelser. Låt oss inte bli obalanserade och glömma bort vikten av överlåtelse, Bibelkunskap och en tro som överlever tider av andlig torka. Låt oss inte rättfärdiggöra ett torrt & tråkigt kristet liv utan istället söka djupare brunnar att dricka ur!

Urskiljning: 6 bedömningsgrunder

Jag vill så här mot slutet av reflektionsdelen sammanfatta de sex viktigaste bedömningsgrunderna för andlighet:

1. Moral & karaktär
2. Undervisningen (Bibeln)
3. Intimitet med Gud
4. Resultatet av tjänsten
5. Andlig urskiljning
6. Kyrkohistorien

Tyvärr utgår sällan falska-profeter-teologin från dessa sex saker av den anledningen att det sällan finns något att anmärka på dessa områden hos de anklagade. Det resulterar i vaga jämförelser med andra religioner och perifera detaljfrågor i undervisningen. När den ibland utgår från dessa kategorier gör den det tyvärr ofta felaktigt, som vi har sett tidigare i dokumentet.

Något förenklat kan man säga att om evangeliet förkunnas av en person som lever i bön, eftersträvar ett heligt liv och resultatet av tjänsten är god så är personen inte en falsk profet. Om personens tjänst och liv har paralleller i kyrkohistorien och om människor med gåvan att skilja mellan andar inte upplever att något är på tok så är det ett stort plus i kanten!

Negativa konsekvenser av falska profeter-teologin

- Bra kristna ledare pekats felaktigt ut som falska profeter. Att döma andra är något Bibeln varnar för. Att döma ut andra kristna som demoniserade är mycket allvarligt. Det är dessutom mycket smärtsamt för de anklagade.
- Teologin sår misstro och splittring bland kristna.
- Den håller många kristna borta från Andens gåvor och Anden kraft. Eftersom man är rädd att "smittas" och bedras av demoner har man en grundläggande rädsla och skepticism mot allt övernaturligt. Konsekvensen av detta är allvarlig: kristna tar inte emot den kraft som är nyckeln till väckelse och evangelisation. När Gud om och om igen utgjutit sin Ande de senaste 600 åren, så har detta tänkande hållit många på avstånd och ibland tagit död på det Gud gjort. Jag tror personligen att en av Satans strategier är att skapa förvirring kring allt som rör Andens kraft.
- Vi riskerar att missa vad vi i väst bör vara mest vaksamma mot: skepticism, rationalism, liberalism och diverse politiska teologier. Dessa har en låg syn på bibelns inspiration och har en Jesusbild många av oss skulle känna oss främmande inför. Den bibliska tanken på Guds rike som bryter fram när människor blir räddade, helade och befriade byts ut mot upplysning, ekotänkande och politisk befrielse. Jag tror personligen att de falska profeterna är vanligare i de mer liberala kretsarna än de karismatiska. Falska-profeter-teologin får oss dock att enbart leta i karismatiska sammanhang.

MOST WANTED - UTPEKADE SOM FALSKA PROFETER

Naturligtvis är ingen av följande personer eller sammanhang perfekta. Inom alla världens samfund och rörelser har det begåtts misstag. Det har alltid funnits speciella och extrema personer som gett olika sammanhang dålig publicitet. Bara för att *några* ledare i Svenska Missionskyrkan är emot Andens gåvor betyder det inte att alla inom rörelsen är det eller att samfundet saknar liv. Bara för att *några* extrema personer som besökt Toronto spårat ur och gjort konstiga saker betyder det inte att förnyelsen i Toronto inte var från Gud. Vi behöver lära oss att äta köttet och spotta ut benen. Paulus skriver: *“förakta inga profetior men pröva allt. Ta vara på det som är bra, och avhåll er från allt slags ont.”* (1 Thess 5:20). Det vi ska urskilja efter är som sagt: moral & karaktär, undervisning, intimitet med Gud, resultatet av tjänsten, andlig urskiljning och kyrkohistorien.

John Wimber, Vineyard & New Wine

John Wimber var en icketroende musiker som inte alls var hemma i kyrkans värld. Han och hans fru Carol kom till tro genom en traditionell kyrka. John var en naturlig evangelist och ledde under några år hundratals människor till tro och blev till sist pastor i församlingen. Efter 13 år var han trött på det, och Gud uppenbarade att John byggt församlingen utifrån mänsklig vishet och inte på Guds sätt. Året var 1974.

Tre veckor senare slutade han och fick anställning på Fullers teologiska institutions avdelning för församlingstillväxt och evangelisation. John reste runt i USA och hjälpte församlingar att växa och var mycket framgångsrik. Men efter en tid var han åter igen slutkörd, tom på insidan och kände att något saknades. En natt vaknade han och hörde en röst som sa: “John, jag har sett din tjänst, och nu vill jag visa dig min.” Gud uppmanade John 2 gånger profetiskt genom olika personer att starta en församling i Yorba Linda i Anaheim. Där skulle Gud visa honom nya saker och *sin* tjänst.

Gud talade till John om att börja undervisa om helande, vilket han motvilligt gjorde. Halva församlingen lämnade därför kyrkan och deras samfund ogillade undervisningen. 1982 anslöt sig församlingen till en liten rörelse vid namn Vineyard, som Kenn & Joanie Gulliksen grundat 1974. Med tiden blev John Wimber rörelsens självklare ledare.

Vineyard präglas tydligt av John: modern lovsång, sökarvänlig Gudstjänststruktur, Jesusfokuserad undervisning, synen att “vanliga troende kan göra rikets gärningar, undervisning om Andens gåvor och kraft på ett praktiskt och avslappnat sätt. Vineyards evangelikala ursprung gjorde att många som tidigare stått emot karismatiken inom pingströrelsen nu fann en form och teologi som gjorde det enklare att acceptera det karismatiska. Idag finns ca 1500 församlingar anslutna till Vineyardrörelsen. Rörelsen har influerat kyrkan så mycket att man brukar tala om Wimber-tidens Andeutgjutelse som “the third wave of the Spirit”. Pingstväckelsen är första vågen och den karismatiska förnyelsen inom icke-pentakostala samfund från 60-talet och framåt den andra.

1989 grundade Biskop David Pytches och Rev. Barry Kissel nätverket New Wine. De hade under en tid varit i kontakt med John Wimber & Vineyard och insåg att Anglikanska kyrkan i Storbritannien behövde förnyas. På sina många konferenser har de numera sammanlagt ca 30 000 besökare varje år. Numera leds New Wine av John Coles. Det finns även New Wine-nätverk i andra länder, t.ex. i Sverige.

Vineyard och New Wine präglas av tillbedjan, Andens gåvor och liv och församlingsplantering. De båda rörelserna och diverse ledare inom dem, inte minst John Wimber, har pekats ut som falska profeter. John Wimber är inte uppväxt inom kyrkan och uttrycker sig ibland friare och mindre “kyrkiskt”. Jag har sett hemsidor som plockat lösryckta citat från honom och försökt få dem att innebära saker John inte alls står för. De båda rörelserna klarar alla fem urskiljningskriterierna. I slutändan handlar det ofta om att kritikerna har svårt med de fysiska reaktionerna på Guds närvaro och praktiseringen av Anden gåvor.

John & Carol Arnott - Andeutgjutelsen i Toronto

Bob Jones, en välkänd profet i USA, profeterade 1984 till Mike Bickle (ledare för International House Of Prayer) att Gud vill göra någonting nytt i Kristi kropp på jorden. "Om ni ber i 10 år för att detta ska ske så kommer det att hända." Mike & IHOP tog till sig profetian och bad.

John & Carol var okända pastorer i en liten Vineyardförsamling vid namn Toronto Airport Christian Fellowship fram till 1994. Det som sedan hände förändrade allt. John hade hört talas om att Guds Ande utgjutits starkt genom en pastor vid namn Randy Clark, och beslutade att bjuda in honom på en kortare mötesserie. I början av mötesserien föll den helige Ande med oerhörd kraft över de församlade. Människor föll, skakade, grät och skrattade. Inre helanden, visioner av Jesus & Faderns kärlek, förnyad kärlek till Gud & människor m.m. rapporterades från mötena. Flera kom även till tro och utrustades för tjänst.

Samma år föll Anden på flera platser om i världen, bla. i Holy Trinity Bromton i England (Alphakursens ursprung), men Toronto Airport Christian Fellowship (TACF) blev mest känt. Ca 3 miljoner troende från olika samfund besökte under ett antal år mötena. Många som kom dit berördes starkt och såg senare samma saker hända i sina egna församlingar. Ca 55 000 församlingar runt om i hela världen förnyades och präglades av Andens nya vin och undervisningen om Faderns kärlek och intimitet med Fadern.

Efter en tid inträffade ett fenomen på mötena som skapade stora spänningar inom Vineyard och tidningsrubriker. Vid ett möte så började en kinesisk pastor ryta som ett lejon. Senare berättade han att han upplevt att det var lejonet av juda som proklamerade: "Låt mitt folk gå, låt mitt folk gå" mot de andemakter som i så många år bundit det kinesiska folket. Vid några andra tillfällen hördes någon skälla som en hund och gala som en tupp. Som John själv säger var det inte särskilt vanligt, utan hände kanske sammanlagt 10-12 gånger under en period på flera år med nästan dagliga möten med tusentals människor från hela världen. John och många med honom menar att Gud genom dessa ovanliga manifestationer talade profetiskt till församlingen: hunden skäller för att varna för fienden eller av glädje över att Mästaren kommer hem. Tuppen galar för att en nya dag börjar, - en ny tid i församlingen har påbörjats.

I vissa sammanhang fästes för stor uppmärksamhet på dessa saker och naturligtvis fanns det de som imiterade. En annan förklaring är att demoner tvingades manifesteras sig på detta sätt ibland eftersom Guds närvaro var så stark. Oavsett vad så blev Vineyard med John Wimber i spetsen rädd för den negativa publiciteten och uteslöt Torontoförsamlingen från samfundet. Uteslutningen och ryktena om djurläten gjorde att John & Carol, trots deras fokus på Faderns kärlek, inre helande, och vår identitet i Kristus blev stämplade som sektledare i både världens och många kristnas ögon.

Trots detta är de än idag uppskattade talare över hela världen och är en andlig far och mor för många. TACF har planterat flera församlingar i Toronto och utövar fortfarande stort inflytande genom sina konferenser och bibelskolor världen över. Det finns inget att anföra mot paret Arnotts moral eller livsstil. Deras tjänst följs av upprättade människor, förnyade kärlek till Gud och församlingsplanteringar och mission genom "Catch The Fire" (CTF). John & Carol matchar inte Bibelns beskrivning på falska profeter. Kritiken mot Toronto-förnyelsen är ett bra exempel att vi har svårt att äta köttet och spotta ut benen, - vi har lätt att döma i svartvita färger och kasta ut barnet med badvattnet.

Randy Clark

Randy influerades mycket av Vineyard och John Wimber på 1980-talet. Tillsammans med sin fru DeAnne startade de en församling i St Louis som efter flera tuffa år började växa. Men han upplevde fortfarande att Gud inte verkade så starkt i församlingen som han önskade. Han hörde talas om en sydafrikansk evangelist vid namn Rodney Howard-Browne. Rodneys möten utmärkte sig genom att människor föll ihop, skrattade och upplevde Guds kärlek på ett nytt sätt. Randy åkte dit och fick förbön flera gånger och blev berörd av Gud men trodde

inget särskilt hade hänt. Nästa Gudstjänst hemma i församlingen i St Louis rörde den helige Ande vid människor på samma sätt som på Rodneys möten.

Som jag nämnde tidigare så inbjöd John & Carol Arnott Randy till Toronto, och samma sak, fast ännu starkare, skedde där. Randy stannade kvar längre i Toronto än planerat och hade ett tydligt fokus i sin undervisning på evangelisation och mission. Han menade att Andeutgutelsen främst var till för att utrusta kristna för tjänst.

Sedan Toronto har Randy rest världen över och undervisat och förmedlat Guds närvaro och Andens gåvor. Redan 1994 grundade han "Global Awakening", vars mål är att utrusta kristna för tjänst & mission i Andens kraft och anordna missionsresor där vanliga troende får pröva sina vingar. Senare grundades Global School of Supernatural Ministry, en lärjungaträningsskola med bas i Mechanicsburg, Pennsylvania. Randy anordnar även s.k. "School of healing and impartation" världen över, en helandeskola med 24 lektioner.

För att vara falsk profet brinner Randy oerhört mycket för mission och hans tjänst har lett till att mängder av människor blivit kristna. Det finns inget kring hans livsstil eller moral att anmärka på. Randy Clark är ännu en dålig kandidat till titeln "falsk profet".

Heidi & Rolland Baker

Heidi växte upp i en rik familj, men kände tidigt sig kallad till mission i andra länder. Hon evangeliserade i London, Hong Kong & andra asiatiska länder och slutligen Mozambique, - där hon än idag verkar tillsammans med sin man Rolland. Rollands föräldrar var missionärer i Kina.

1996 var hon nära att ge upp, - hon var utsliten och de fyra församlingar hon grundat under ca 17 års tid var små och vacklande. Desperat efter mer av Gud och inre förnyelse var hon en av dem som åkte till Toronto. Rolland hade åkt dit året innan och blev så förvandlad att Hedi var tvungen att själv åka. Vid hennes tredje besök 1997, när det bjöds in till förbön, så rusade Hedi fram och föll på knä framför scenen. Till sin egen stora förskräckelse (!) hör Randy Clark sig själv säga: "*Hedi, Gud vill veta om du vill ha nationen Mozambique?*" Hon svarade ja och Randy säger: "*Gud kommer ge dig nationen Mozambique.*" Guds närvaro föll mäktigt över henne och hon låg utslagen på golvet i hela sju dagar efteråt.

Resten är historia. Väl tillbaka i Mozambique sammankallade hon & Rolland några nyckelledare och Guds kraft överväldigade dem på samma sätt. Sedan dess har Iris Ministries grundat mer än 6000 församlingar! Vad är deras metod? De skickar ut ett team till onådda byar, samlar ihop alla invånare genom musik och dans, kallar fram de döva och blinda och ber Gud hela dem (vilket han gör) och hela byar kommer till tro och lokala församlingar bildas!

Iris Ministries tar sig an hemlösa barn och inte bara det; de tar med sig *alla* barn de möter. Om man vill tjäna som pastor inom I.M. måste man inkludera föräldralösa barn i sin egen familj. Hittills har ca 70 personer uppstått från de döda i Mozambique. Tusentals har blivit helade och befriade.

Heidi & Rolland präglas av enkelhet, ödmjukhet, full tillit på att Gud förser, mirakler och kärlek. Det är mer regel än undantag att Heidi blir så överväldigad av Guds närvaro och kärlek att hon gråter, skrattar eller faller omkull när hon undervisar på konferenser runt om i världen. Om Heidi & Rolland är falska profeter som fungerar i demonisk kraft så har Satan bytt taktik: numera botar han sjuka, kastar ut demoner, leder människor till Jesus och tar hand om föräldralösa barn! :-) Notera också vilken avgörande roll Andeutgutelsen i Toronto hade för väckelsen i Mozambique. Om förnyelsen i Toronto inte var från Gud är det som sker i Mozambique inte heller det.

Bill Johnson

Bill är femte generationens pastor i sin familj. Han tjänar Gud tillsammans med sin fru Beni och även deras barn tjänar Gud på heltid. För tretton år sedan kallades Bill till Bethel Church i Redding California eftersom församlingen ville ha den förnyelse som hans lilla församling i

bergsstaden Weaverville upplevde. Han hade några år tidigare blivit starkt berörd och utrustad genom utgjutelsen i Toronto. Snart påbörjades förnyelsen i det som skulle bli en av världens mest kända församlingar.

Bethel Church är idag känd för en stark Gudsnärvaro, helanden, sin Bethel School of Supernatural Ministry (BSSM) som nu har över 1000 studenter varje år, och för att "vanliga medlemmar" evangeliserar genom kraft mitt i vardagen. Bill undervisar faktiskt inte så mycket om helande eller Andens gåvor, utan fokuserar på Guds rike, den troendes identitet och Guds godhet. Bills längtan är att utrusta församlingen att göra Guds rikets gärningar i vardagen och att se Gud förvandla städer & länder. Idag reser han över hela världen och undervisar och utrustar (två tillfällen hittills i Sverige & ett tredje planerat till augusti 2011).

Varför anklagas Bill för att vara en falsk profet? Fenomenen fjädrar och guldstof som ibland förekommer kritiseras. Han är också "guilty by association", d.v.s. döms p.g.a. av sin relation till andra förnyelseledare. Bill och hans fru är med i "Revival Alliance" tillsammans med John & Carol Arnott, Ché Ahn & Sue Ahn, Rolland & Hedi Baker Randy & DeAnne Clark och Georgian & Winnie Banov. Alla som har en koppling till Toronto-förnyelsen är automatiskt falska profeter. När Todd Bentley gjorde ett moraliskt snedsteg mot slutet av Lakelandförnyelsen var Bill en av dem som vågade kännas vid honom och ställde sig till förfogande för att hjälpa honom till insikt och helhet. Detta är det som lett till mest hatbrev och varningsflaggor mot Bill på internet. En annan sak som kritiseras är de fysiska reaktioner på Guds närvaro som följer hans tjänst. Han anser också att Guds rike allt mer kommer att genomsyra jorden till det bättre och anklagas därför för att vara en villolärare.

Det finns många i Bethel Church som har gåvan att skilja mellan andar. Om det är så att kraften och närvaron där är demonisk är det mycket konstigt att ingen av dessa reagerar på de tusentals demoner som måste härja fritt där. Det händer regelbundet att new agare och häxor kommer dit för att förstöra. Det slutar ofta med att de slås till marken av Andens kraft och att någon ber för dem till befrielse och frälsning. Det motstrider också falska-profeter-teologins anklagelser, eftersom dessa häxors inre demoner borde trivas alldeles utmärkt i Bethel om det är så att det kryllar av dem där.

Ingenting i Bills livsstil och moral går att anmärka på. Mer än hälften av sin inkomst skänker han till olika ändamål, bl.a. vill han försöka ge så mycket pengar till församlingen där han tidigare var anställd att han "betalat tillbaka" all lön han fått där! (han tjänar idag skapligt mycket pengar på sina böcker) Hans tjänst följs av människor som blir räddade, befriade, helade, utrustade till tjänst och mission och börjar älska Jesus mer. Utifrån Bibelns texter om falska profeter finns det ingenting som antyder att Bill skulle vara en sådan.

Rick Joyner, Todd Bentley & Morningstar Ministries

Rick Joyner blev kristen i början av 70-talet och en period då Gud starkt rörde vid hans liv följde. Efter en tid hade han skrivit tre böcker som byggde på allegoriska visioner Gud gett honom om församlingen i den sista tiden. Rick blev erkänd som en tydligt profetisk person och grundade Morningstar Publications and Ministries 1985. Morningstar publicerar böcker, anordnar konferenser, har ett eget universitet, driver en bibelskola m.m. 2004 köpte Morningstar det i USA välkända "Heritage USA" i Fort Mill, North Carolina, numera kallat Heritage International Ministries. Där samlas församlingen Morningstar idag.

Församlingen präglas av intensiv och fri tillbedjan, som ibland för tankarna till extatisk afrikansk lovsång. Till skillnad från samtliga personer och sammanhang ovan så är deras stil mer pentakostal, - ibland med talare som verkligen p-r-e-d-i-k-a-r! Som medelblyg svensk kan man bli lite skrämmd över volymen och intensiteten som ibland förekommer. Naturligtvis är det bara fråga om kultur och vana, inte om vad som är rätt eller fel.

I samband med förnyelsen i Lakeland föll den helige Ande över Morningstars skola, och de höll förnyelsemöten under flera månaders tid. En påtaglig Gudsnärvaro och helanden präglade dessa möten.

Todd Bentley hade en svår uppväxt och blev snart alkoholiserad, våldsam och kriminell. Han blev dramatiskt frälst och började omedelbart leda andra människor till tro. Med tiden stötte han på Fresh Fire, en grupp som ville nå andra med evangeliet. De lät Todd predika på offentliga möten på gatan och många lämnade sin liv till Jesus. Gud besökte honom under flera månader hemma efter jobbet. Dessa påtagliga besök kunde vara upp till åtta timmar i sträck. Människor som kom in i rummet eller var i närheten kunde falla ihop eller uppleva Guds närvaro tydligt.

Todds tjänst präglades av en stark Guds närvaro, en mäktig helandetjänst, profetisk gåva och sist men inte minst ett hjärta för de icke kristna och svaga. Med tiden blev Todd den naturliga ledaren för Fresh Fire Ministries och började åka runt i hela världen och hålla förnyelsemöten och utåtriktade kampanjer. Han gav sig till exempel ut i närmast onådda byar med fara för sitt liv och ledda många till Kristus. Man räknar med att Fresh Fire Ministries lett ca 1 miljon människor till tro de senaste tio åren. De samarbetar med lokala församlingar på platsen och ser till att uppföljning sker på de platser där kampanjer hållits.

Redan innan Lakeland gjorde Todds intensiva schema att han brände ut sig. Han kom tillbaka och efter en tid reste han till Lakeland i Florida för att hålla en mötesserie. Guds härlighet sänkte sig över mötena på ett sätt som ingen av de närvarande tidigare upplevt och dramatiska mirakler inträffade. Mötesserien fortsatte, GOD-TV började sända Live och förnyelsen lockade till sig besökare och online-tittare från hela världen. Det förekom mängder av helanden, befrielser, människor som kom till tro och som förnyades i sin relation till Gud. Bakom kulisserna började tyvärr trycket från allt jobb kring mötena att belasta paret Bentleys redan knackliga äktenskap. Todd går till sist in i väggen, börjar dricka lite alkohol och skiljer sig från sin fru Shonnah. Först efteråt blir han och förälskelsen Jessa ett par. P.g.a. sina personliga problem kliver Todd av och Lakelandförnyelsen fortsätter i mindre skala i den lokala församlingen där mötesserien påbörjades. Todd och Jessa gifter sig ganska snart efteråt.

Rick Joyner, Bill Johnson och Jack Deere, - tre kända kristna profiler erbjuder sig att hjälpa Todd att hitta tillbaka till Gud, en balanserad tillvaro, insikt om sitt snedsteg, inre helande och ev. en upprättad tjänst. Medan andra tävlar om att skjuta ner Todd i offentliga uttalanden påbörjas en helandeprocess och Todd flyttar till Morningstar Fellowship och blir en del av Joyners församling. Över ett år senare börjar Todd få små uppdrag i den lokala församlingen, med tiden större och nu ska han snart börja få hålla möten i några utvalda kyrkor i USA. Nästa fas är att samtliga inblandade i hans process ska instämma i att till fullo låta honom gå in i full världsvid tjänst igen. Redan präglas hans tjänst av mirakler, en utmanande förkunnelse, men man märker också att det finns ett nytt djup i honom. Rick anser att Todd har gjort enorma framsteg och anser att ledare måste kunna få en ny chans, - precis som kung David efter affären med Batseba.

Redan innan snedsteget riktades det typisk "falsk-profet-kritik" mot Todd. Man vände sig emot att hans upplevelser av änglar och de fysiska reaktionerna på Guds närvaro. Man kritiserade att han valt att tatuera sig, att han är högljudd och att han vid några tillfällen använt lätt våldsamma förbönssätt. Detta säger han sig aldrig gjort utan att ha känt sig ledd från Gud, och dessutom har samtliga blivit helade när han gjort det. De som tagit emot förbönen har inte klagat, utan det är andra som gjort det - främst youtubettittare! Även Smith Wigglesworth m.fl. har genom väckelsehistorien ibland "slagit till" människor. I vilket fall som helst är detta ingen standardprocedur för Todd utan undantagsfall.

Eftersom Todd till 100 % skriver under på den apostoliska och Nicenska trosbekännelsen, predikar Kristus och leder mängder av människor till tro och ökad kärlek till Jesus så är han enligt Bibelns mått ingen falsk profet. Mängder av församlingar och människor runt om i världen vittnar om att de sedan de besökte Lakeland sett en rejäl ökning av helanden och Guds närvaro i sina sammanhang. Man får tycka vad man vill om Todd Bentleys stil, utseende, misslyckade äktenskap och snabba omgifte och ibland kanske onödigt stora fokus på uppenbarelser, men någon falsk profet av bibliskt mått är han inte. Todd har klargjort att han nu inser att han handlat fel, omvänt sig och han har offentligt bett den kristna världen att

förlåta honom. Om du vill följa hans process från snedsteget till idag, så finns det en videoblogg på Morningstars hemsida och youtube.

EN LITEN SANN HISTORIA...

Bill Johnson var besökande huvudtalare i en församling i USA och gick mellan mötena ut på stan för att köpa en kopp kaffe. Han är upprymd och glad över det Gud börjat göra i Redding och överlycklig över att det alltmer börjar ske på andra platser i USA. Han går in på ett café och lyckas till sin glädje identifiera en kristen broder. En man sitter vid ett bord med en Bibel och flera böcker uppslagna framför sig.

Bill går fram och hälsar entusiastisk på mannen som förvånat tittar upp och återgäldar hälsningen. Efter några artighetsfraser berättar Bill hur glad han är över de fantastiska saker Gud gör. Han berättar om hur en kvinna som varit döv sen födseln kommit in i hans kyrka, fått förbön, fallit omkull och rest sig upp med full hörsel! Ingen respons från mannen. Bill delar en liknande historia och mannen mumlar: "i de sista dagarna, ska stor förvillelse komma över församlingen". Bill kommer av sig lite, men ger inte upp så lätt: "Men människor börjar älska Jesus mer och kommer till tro!" Mannen svarar: "I de sista dagarna ska stor villfarelse komma över församlingen". Bill: "Men...äktenskap helas, människor läser Bibeln mer och fler missionärer sänds ut! Tror du inte allt detta är från Gud?" Mannen svarar: "Nej." Bill försöker dämpa sin frustration och säger: "Jag är rädd för att din djävul är för stor, och din Gud för liten." De säger några avslutande ord och Bill lämnar sorgset caféet.

Jag vill avsluta dokumentet om falska profeter med denna historia. För mig säger den allt. Det falska tänkandet kring falska profeter som florerar idag förblindar människor från vad Gud gör i vår tid och skiljer kristna från varandra. Jesus botade sjuka, drev ut demoner och uppväckte döda och sa att Satan kom för att stjäla, slakta och förgöra (Joh 10:10). 2000 år senare är delar av kyrkan automatiskt misstänksamma mot kristna som botar sjuka, driver ut demoner och uppväcker döda, - och tror att Gud ligger bakom sjukdomar och människors död. Enligt falska-profeter-teologin verkar Satan och Gud bytt arbetsuppgifter...

Jag säger inte att det inte finns falska profeter. Det finns falska profeter. Men lyssna inte på falska-profeter-teologin. Urskilj istället utifrån moral, undervisning, intimitet med Gud, resultatet utifrån deras tjänst, gåvan att skilja mellan andar och kyrkohistorien.

Blessings!

/David Wellstam

HAR DU FRÅGOR, SYNPUNKTER ELLER KOMMENTARER?
KONTAKTA MIG GÄRNA!

wellstam@crossnet.se